ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

П(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, УРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 131 (6060)
ИЮНИИН
30
ПЯТНИЦА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Мүнөөдэр Улан-Удэдэ Сибириин ба Дальна Востогой областьнуудай, хизаарнуудай ба республиканудай уранзураашадай творческо конференци нээгдэхэнь.

Иркутска, Читинскэ ба Сахалинска областьнуудай, Хабаровска хизаарай, Примориин, Якутска ба Бурят-Монголой АССР-эй уранзураашадта мэндэ амар!

һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлые түргэдхэхэ

lанай республикын һургуулиуд үнгэрэгшэ 1949—50 онуудай уралсалай жэлдэ, урда жэлэйээ орходоо, нилээд һайнаар дэлмэрилжэ, амжалтануудые лаһан байна. Багшанарай лгын шадабари ба һурагшадай гоосо нилээд дээшэлээ. Үнгэшэ жэлэйхидэ орходоо һурагдай үмэнэ нилээд ехэхэн эрилүүдэй табигдаһан болобошье, ассһаа класста элсүүлгын ба үргэлгын экзаменууд хангалтай дүнгүүдые харуулаа. Жээнь, 10-дахи класс дүүргэгшэд оһоо 12 хүн алтан ба мүнгэн даль абаха кандидадууд болон байха юм.

һуралсалай жэлэй дүүрэпэнэй үлээр хэдэн олон мянган һурагад пионерскэ лагерьнуудта амарар гараһан ба гаражашье байна. Үхибүүдые һургалгын ба хүмүүүлгын талаар һуралсалай шэнэ элдэ бүри ехэ амжалтануудые йлахын тулада һургуулинуудые ралсалай шэнэ жэлдэ саг соонь, йнаар бэлэдхэхэ гээшэ шухалын хала зорилго мүн.

һургуулинуудые һуралсалай шэжэлдэ бэлэдхэлгын асуудалуд ажалшадай депутадуудай онхи аймагуудай, городуудай хүдөөгэй Советүүдэй сессиүд дээгүүр, мүн зүблөөнүүд эгүүр зүбшэн хэлсэгдэһэн байха м. һургуулинуудые һуралсалай энэ жэлдэ эрхимээр бэлэдхэхэ рилгоор аймагууд ба городууай хоорондо социалистическэ үрысөөнэй договорнууд батагданхай. БМАССР-эй гэгээрэлэй инистерство ба багшанарай оюзай обком болбол Читинскэ блОНО ба тэндэхи багшанарай оюзай обкомые социалистическэ үрысөөндэ уринхай.

Республикын һургуулинуудые уралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл хадаа хаа хаанагүй үргэн нииэ арад зоной туһаламжаар ябууагдажа байна. Жэшээлхэдэ, Муаршэбэрэй аймагай Подлопатинка долоон жэлэй һургуули селькэ советэй, колхозой ба түрэлидэй эдэбхитэй туһаламжын шаар бүхэли жэл соо хүрэхэ түеэгээ бүри май һара соо гүйсэд элэдхэһэн байха юм. Республиын олонхи һургуулинууд экзаенуудай дүүрэмсээр һургуулиина байшангуудые, интернадуудые олон багшанарай байрануудые аһабарилжа ороо.

Республикые бүхы дээрэнь баад үзэхэдэ, һуралсалай шэнэ кэлдэ бэлэдхэл тон хангалтагүйөөр ябажа байна.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй тогтоолой ёһоор һургуулинуудта түлеэ бэлэдхэлгэ июлиин 1 хүрэтэр дүүргэгдэхэ, тэээнэй хахадынь сентябриин 15 хүрэтэр һургуулинуудай газаа сарагдаһан байха ёһотой байгаа. Теэд июниин 15-най мэдээгээр түлеэ бэлэдхэлэй түсэб оройдоо 72 процент дүүргэгдэһэн байха юм. Энэ талаар Баргажанай Байкало-Кударын, Хэжэнгын, Ахын, Кяхтын, Иволгын, Прибайкальска болон бусад аймагуудай дунда һургуулинууд ехэхэн ээгдэлтэй.

һургуулиин байшангуудые, интернадуудые болон багшанарай байрануудые заһабарилга хэдэн аймагуудта мүнөө хүрэтэр эхилээдүй байһаар. Республика дотор июлиин 15 хүрэтэр 32 һургуулинуудта капитальна заһабари хэгдэжэ дүүргэгдэһэн байха ёһотой аад, оройдоо дүрбэхэн һургуулинуудта хэгдэһэн, 101 һургуулинуудта бага заһабари хэгдэхэ байһан аад, 19-дэнь хэгдэһэн байха юм. Заһабарилгын хүдэлмэриие иимэ удаанаар хэжэ байһан ябадал хадаа һургуулинуудые һуралсалай шэнэ жэлдэ саг соонь бэлэдхэлгые угаа ехээр унжагайруулха аюулда хүргэжэ байна.

Республикын гэгээрэлэй Министерство болбол энэ шухала хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ, тиихэдэ ажалшадай депутадуудай нютагай советүүдэй гүйсэдкомууд һургуулинуудые заһабарилгын ба түлеэ бэлэдхэлгын асуудалнуудта зохихо анхарал табинагүй.

Түсэбэй ёһоор энэ жэлдэ 16 эхин һургуули ба долоон жэлэй 1 һургуули шэнээр нээгдэхэ, 14 эхин һургуули долоон жэлэй ба долоон жэлэй 5 һургуули дунда һургуули болгогдохо юм. Тиин, һурагшадай тоо 12 мянган хүнөөр нэмэхэ байна. Гэбэшье, үхибүүдэй тоо бүридхэлгэ олохон аймагуудта хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Энээниие саашадаа тэсэжэ болохогүй.

Зарим аймагуудта ба Улан-Удэдэ шэнэ һургуулинуудые барилга тэсэшэгүй ааляар ябуулагдана. Тиихэдэ гэгээрэлэй Министерство шэнэ һургуулинуудые барилгада зохихо туһаламжа үзүүлнэгүй. Нютагай промышленностиин Министерство, Промкооперациин Управлени ба Бурмонлесхимсоюз һургуулиин мебель үйлэдбэрилхэ түсэбөө тон хангалтагүйгөөр бэелүүлжэ байна.

Мүн һургуулинуудые учебнигүүдээр, һуралсалай бусад бүхы хэрэгсэлнүүдээр саг соонь дүүрэнээр хангаха асуудалда зохихо газарнуудай зүгһөө гүйсэд анхарал табигданагүй.

Республикын финанснуудай Министерство болон нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд һургуулинуудые һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлые тон муугаар финансировална.

Республикын гэгээрэлэй органууд һургуулинуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн оложо томилхо, багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ.

һуралсалай шэнэ жэлэй эхилхэ хүрэтэр тиимэшье холо бэшэ болоо. Теэд тон ехэ хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй байна. Тиимэһээ республикын гэгээрэлэй Министерство, арадай гэгээрэлэй органууд, партийна ба советскэ органууд хадаа һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлгэдэ үзэгдэжэ байгаа бүхы дутагдалнуудые энэ дары эрид шууд усадхажа, республикын бүхы һургуулинуудые һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлгые августын 1 хүрэтэр бүрин түгэс дүүргэхэ уялгатай.

СССР-эй Министрнүүдэй Советһээ

СССР-эй Министрнүүдэй Совет болбсл СССР-эй арадай артистка, искусствоведческэ науканудай доктор, П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ гүрэнэй Московско консерваториин профессор, Сталинска шангай лауреат Антонина Васильевна **Неждановагай** наһа бараһан тухай гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Казахстанай полеводууд ба механизаторнуудай харюу

АЛМА-АТА. Казахстанай полеводууд ба механизаторнууд ургаса хуряалгые ба бэлэдхэлнүүдые үнгэргэхэ тухай парти ба правительствын тогтоолые зүбшэн хэлсээд, таряа хуряалга ба таряа гүрэндэ тушаалгые болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ зорюулагдаһан тодорхой хэмжээ ябуулгануудые зохёобо.

СССР-эй Верховно Советэй депутат Кашакбай Примов түрүүлэгшэтэй Кызыл-Ординска областиин Казалинска районой «Кызыл-Ту» колхозой гэшүүд таряа хуряалга ба тушаалгые хоёр долоон хоног соо дүүргэхэ байна. Таряа сохилго ба бэлэдхэлэй пунктнуудта таряа зөөлгые түхэреэн сүүдхэ соо үнгэргэхэ гэжэ хараалаа.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДАЙ АНХАРАЛДА

Энэ оной июлиин 1-эй үдэрэй 3 часта Улан-Удэ городой Соведүүдэй Хоёрдохи Байшангай Сталинска зал соо сесси нээгдэхэнь.

Ерэһэн депутадуудые бүридхэлгэ Советүүдэй 1-дэхи байшангай хоёрдохи дабхарта, 54-дэхи комната соо хэгдэхэ байна. Телефон 1—47, 5—86.

АДУУ МАЛАЙ ТОО ТОЛГОЙН УРГАЛТАҺАА ҮБҺЭ ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЫН ГЭЭГДЭЛЫЕ УСАДХАХА

А. Мантаевай зураг.

ВЛКСМ-эй Обкомдо

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ комсомольско-залуушуулай республиканска воскресник үнгэргэхэ тухай

1950 оной июлиин 2-то үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ комсомольско-залуушуудай республиканска воскресник үнгэргэхэ гэжэ ВЛКСМ-эй обкомой бюро тогтообо. Воскреснигтэ хабаадагшад хадаа набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ, силос дараха, силоснэ барилгануудые түхеэрхэ ба заһабарилха, тарилгын буртаг үбһэ түүхэ байна.

ВЛКСМ-эй обкомой бюро болбол энэ воскреснигые эмхитэйгээр угтажа, тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ бүхы залуушуулые хабаадуулхыень, тэдэниие зэр зэмсэгүүдээр гүйсэд хангахыень ВЛКСМ-эй айкомуудые уялгалаа.

БЭЛЭН БОЛОЖО, БЭЕЭ ЗЭҺЭБЭ

Үдэжэ байгаа үхэр малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө шэнэ уялгануудые абажа, социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Карл Марксын нэрэмжэтэ (Ярууна) колхозойхид хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ байна. Эндэхид хабар эртэ байхада сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри эхилээ һэн. Тиигэжэ сабшалан дээрэ горьтойхон тооной наг шэбхэ тарааһан, 800 гаран гектарые модо, шулууһаа сэбэрлэһэн, мүн уһалһан байха юм.

Колхозой түмэршэ дархан Б. Доржиев 16 сенокосилка, 23 морин тармуур ба бусад хэрэгсэлнүүдые хаһа саг соонь заһабарилжа дүүргээ. Тэрэшэлэн 136 хомут тоногууд бэлэн болонхой.

Тарянажалайнь бригадануудай гэшүүд үбһэ хуряалгада үглөө мүнөөгүй орохоор бэлэн боложо, бэеэ зэһэнхэй.

Президент Трумэнай мэдүүлгэ тушаа

Америкын Холбоото Штадуудай президент Трумэн Кореядэхи событинуудтай дашарамдуулан июниин 27-до тусгаар мэдүүлгэ толилбо.

Дэлхэйн олониитын анхаралай голынь болоһон Кореядэхи событинууд хадаа дайнай империалистическэ үүдхэгшэд өөһэдынгөө зорилгонуудые туйлан, хахад зам дээрэ зогсоногүй гэжэ тон тодорхойгоор харуулна. Корейскэ арадай-демократическа республикада эсэргүү шэглүүлэгдэһэн Урда Кореяын марионеточнэ правительствын сэрэгүүдэй хардалгата добтолгонь июниин 25-да Кореяын территори дээрэ дайнай ябуулгануудые дэлгэрүүлһэниинь мэдээжэ. Энээндэ харюу болгон Корейскэ арадай-демократическа республикын харуулай отрядууд болон сэрэгүүд эдэбхитэй хэмжээнүүдые уридшалан абаһан ба өөрынгөө правительствын захиралтые бэелүүлэн, контрдобтолгодо орожо, дайнай ябуулгануудые 38-дахи параллельһээ урагшаа байһан территори дээрэ гаргаһан байна.

Корейскэ арадай-демократическа республикын правительство корейскэ арадай интересүүдые, тэрэнэй демократическа хүгжэлтые, единство тээшэ тэрэнэй патриотическа эрмэлзэлгые хамгаалхын тула үнэн сэхээр тэмсэжэ байһанаа нэгэнтэ бэшэ харуулха арга боломжотой байгаа. Үшөө энэ оной июниин эхээр Пхеньянда Кореяын демократическа нэгэдэмэл единэ фронт ба арадай верховно суглаанай Президиум хадаа корейскэ арадай дура хүсэлые харуулан, ороной эбтэйгээр нэгэдхэлгые бэелүүлхэ гэжэ дурадхал хэһэн байна. Энэ дурадхалдань Ли Сын Манай урда корейскэ бүлэг хадаа июниин 25-да хёморолой, ахадүүнэрэй алалсалгын дайгаар харюулба.

Ли Сын Манай бүлэг хадаа сэрэгэй авантюрын замда ороо. Тэрэ хадаа далайн саанахи эзэдэйнгээ сэрэгэй туһаламжа абахаар али түрүүндэ найдаһан байгаа. Тэрэ бүлэгэй үмөөрэгшэдэй агрессивнэ түсэбүүдынь мүнөө нээгдэн харагдажа эхилбэ.

Трумэнай дурсагдаһан мэдүүлгэһээ харахада, тэрэ хадаа корейскэ арадта урбагша Ли Сын Манай армида зэбсэгтэ «дэмжэлгэ» үзүүлхэ гэһэн захиралтые Холбоото Штадуудай агаарай-сэрэгэй ба уһан-сэрэгэй хүсэнүүдтэ үгэһэн байна. Тиихэ зуура, американска президент хадаа «Формозодо добтолгые уридшалан болюулха» захиралтые американска 7-дохи флодто үгэбэ, тэрэнь Хитадай территориин хубиие американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй үнэхөөр эзэлхэ тухай захиралта болоно.

Америкын Холбоото Штадуудай правительство болбол Корейскэ арадай-демократическа республикада эсэргүү, Хитадай арадай республикада эсэргүү агрессиин сэхэ актые уридшалан хэбэ гэжэ энэ мэдүүлгэнь харуулна.

Дайнай удаа тээхи үедэ уласхоорондын харилсаануудта Трумэнай үзэгдөөгүй муухай ябуулганууд ба мэдүүлгэ хадаа американска зонхилхы кругууд агресси бэлэдхэлгээр хизаарлаагүй, харин агрессиин сэхэ актнуудта шэлжэн ороо гэжэ үшөө дахин гэршэлнэ.

Гэбэшье, эдэнэр дан холо ороо бэшэ ха гү?

Уласхоорондын эрхэ тушаа ёһо журамые хүндэлдэггүй американска правительство Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин оройдоошье үгы байһан хэбэртэйгээр ябуулга хэжэ, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин дүримые бүдүүлиг муухайгаар эбдэнэ.

Американска правительствые тиимэ алхам хэхыень хэн түлөөлөөб? гэһэн асуулта гарана. Өөһэдынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдые хүдэлгэхэдөө, США-гэй правительство өөрынгөө политикые Нэгэдэмэл Нацануудай Организацитай зүбшэлдөө гү? ООН-дэ үнэн сэхэ байһан тухайгаа. Трумэн, Ачесон хоёр һүгэдэн хэлэдэг байна. Сэхэ агрессиин хэгдэһэн энэ актдань США-гэй правительствын гарые сүлөөлһэн шиидхэбэриие Аюулгүйн Совет хаана хэзээ абаһан байгааб?

Нэгэдэмэл Нацанудай Организацишье, уласхоорондын нүгөө ямар нэгэн органшье Корея ба Хитад тушаа Трумэнай үсэгэлдэр соносхоһон ябуулгануудые эхилхэ гэжэ США-гэй правительствые түлөөлөөгүй байһаниинь мэдээжэ.

Өөрынгөө агрессивнэ актые элеэр хэхэдээ, американска правительство хадаа боложо дүүрэһэн баримтын үмэнэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациие табиха зорилготой байгаа гэжэ харагдана.

(1950 оной июниин 28-най «Правда»).

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ

һаяхан Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол «Аймагуудай, городской, городуудтахи районуудай, хүдөөгэй, сомонуудай ба поселогуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй сессинүүдые зарлалга тухай» Президиумэй секретарь нүхэр Островскаягай элидхэлые дуулаба.

Зарим аймагай Советүүдэй гүйсэдкомууд нютагай Советүүдэй сессинүүдые зарлаха ба үнгэргэхэ хүдэлмэриие һайжаруулаа гэжэ Президиум тэмдэглэбэ. Жэшээлхэдэ, Байкало-Кударын, Кяхтын ба Ториин аймагуудта Советүүдэй сессинүүд Бурят-Монголой АССР-эй Конституцяар тогтоогдоһон болзорнуудта зарлагдадаг, сессинүүд дээрэ табигдаһан асуудалнуудые шиидхэлгэдэ депутадууд эдэбхитэйгээр хабаададаг байна.

Энээнэй хажуугаар аймагуудай, городуудай, районуудай, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдэй хэдэн олон гүйсэдкомууд БМАССР-эй Конституциин 56 ба 57-дохи статьянуудые эбдэжэ үргэлжэлһөөр гэжэ Президиум тэмдэглэбэ. Кударын, Курумканай, Ахын, Сэлэнгын, Тарбагатайн ба Хорнин аймагуудай гүйсэдхэхэ комитедүүд энэ жэлэй 5 һарын турша соо сессиие оройдоо нэгэ нэгэ удаа зарлаһан байна. Баунтын аймагай Федоровско сельскэ Советэй, Бичурын аймагай Гочитска сельскэ Советэй, Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Соведэй, Тарбагатайн аймагай Барыкино-Ключевскэ сельскэ Соведэй гүйсэдкомууд мүнөө жэл нэгэшье сесси үнгэргөөгүй.

Депутадуудай бултадаа ерээгүй дутуу байхадань, Советүүдэй сессинүүдые үнгэргэдэг баримтанууд бии. Хэдэ хэдэн нютагуудай Соведүүдэй гүйсэдкомууд депутат бэшэ хүнүүдые олоорнь сессидэ уридаг. Закаменай аймагай Соведэй 12-дохи сесси дээрэ 18 депутадууд ба депутат бэшэ 40 хүнүүд; Тарбагатайн аймагай Соведэй 9-дэхи сесси дээрэ оройдоо 9 депутадууд ба депутат бэшэ 25 хүнүүд байлсаа. Хүдэлмэриие иимээр эмхидхээд байхада, сессинүүд болбол ямар нэгэн зүблөөнүүдтэл адли болошодог, тиимэһээ тэдээнэй удхашанар ба депутадуудай үүргэ бага болодог байна.

Аймагуудай, городуудай, районуудай, сельскэ, сомонуудай ба поселково Советүүдэй гүйсэдкомуud сессиин үнгэргэлгэдэ үшөөл дутамагаар бэлэдхэнэ. Хэдэн олон ушарнуудта сессиин зарлагдаха тухайда депутадуудта заседаниин болохын урда тээхэнэ дуулгагдадана. Сессинүүд дээрэ харагдаха асуудалнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ саг үргэлжын комиссинууд хүсэдөөр хабаадуулагданагүй. Тэрээнэй эсэстэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл багатайгаар, депутадуудай эдэбхи багатайгаар, ёһо тэдыгээр үнгэргэгдэнэ.

Советүүдэй гүйсэдкомууд болбол Советүүдэй сессинүүд дээрэ депутадуудай хэһэн шүүмжэлэл ба ажаглалтануудые, тэдээнэй оруулһан дурадхалнуудые һулаар бэелүүлнэ, тэрэшэлэн сессинүүдэй баталан абаһан шиидхэбэринүүдэй ямараар дүүргэлтэ боложо байһаниие дутагдалтайгаар хинан шалгана.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол ажалшадай депутадуудай Советүүдэй сессинүүдые зарлаха ба үнгэргэхэ талаар Бурят-Монголой АССР-эй Конституциин эрилтэнүүдые нарин шангаар сахилгада аймагуудай, городуудай, районуудай, сельскэ, сомонуудай, посёлогуудай ажалшадай депутадуудай Советүүдэй гүйсэдкомуудай анхаралые хандуулба.

Президиум болбол илангаяа Баунтын (түрүүлэгшэнь нүхэр Канаев), Бичурын (нүхэр Манинов), Заиграйн (нүхэр Мезенин), Мухаршэбэрэй (нүхэр Шадаров) аймагуудай ажалшадай депутадуудай Советүүдэй гүйсэдкомуудай талаһаа сельскэ ба сомоной Советүүдэй сессинүүдые зарлаха ба үнгэргэхэ хүдэлмэридэ харюусалгагүйгөөр хандадаг байһые тусгаар тэмдэглэбэ. Советэй сесси бүхэнэй һүүлээр Советэй заседанинууд дээрэ депутадуудай хэһэн шүүмжэлэл ба ажаглалтануудые, тэдээнэй дурадхалнуудые бодото хэрэг дээрэ бэелүүлхэ тодорхой хэмжээябуулгануудые харан үзэжэ байхыень аймагуудай, городской, районно, сельскэ, сомоной ба поселково Советүүдэй гүйсэдкомуудта һайшаан дурадхаба. Аймагуудай, городской, районно, сельскэ, сомонуудай ба поселогуудай ажалшадай депутадуудай Советүүдэй гүйсэдкомууд болбол тус тогтоолые өөһэдынгөө заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, Советүүдэй сессинүүдые зарлаха ба үнгэргэхэ хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые усадхаха хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Тэрэнэйнгээ һүүлээр республикын Верховно Советэй Президиум болбол «Эхын Алдар» гэһэн орденуудаар ба «Эхын медаль» гэһэн медальнуудаар олон хүүгэдтэй эхэнүүдые шагнаха зууршалга хэлгэ тухай Кяхтын ажалшадай депутадуудай городской Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Лечкинэй элидхэлые шагнаба. Тиихэтээ хамта, городской Соведэй гүйсэдком болбол энэ шухала хүдэлмэриһөө өөрөө мэдээд зайсаһан байна гэжэ тэмдэглэгдэбэ. 1950 оной июниин 12-ой мэдээгээр эхын орденууд ба медальнуудаар шагналгада 93 эхэнүүд зууршалагдаагүй байба. Городской Советэй гүйсэдком болбол шан үгэхэ тухайда хандажа олон хүүгэдтэй эхэнүүдэй бэшэһэн мэдүүлгэ ба гомодолнуудые хаража үзэлгэдэ албан хойрогоор хандаба.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол эхэнүүдые орденууд ба медальнуудаар шагналгада зууршалха талаар Кяхтын ажалшадай депутадуудай городской Советэй гүйсэдкомой хэжэ байһан хүдэлмэриие хангалтагүй дээрэ мэдэрээд, бии байгаа дутагдалнуудые ойрын сагта усадхахыень, олон хүүгэдтэй эхэнүүдые шагналгада зууршалха хүдэлмэриие хүтэлбэрилхэ хэрэгээ һайжаруулхыень тус гүйсэдкомые уялгалба.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ

(Партийна эдэбхитэдэй суглаанһаа)

Мухаршэбэрэй аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан олон хүнэй хабаадалгатайгаар боложо дүүрэбэ. Суглаанда хабаадагшад ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбэй аймагай колхозуудаар ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай ба энэ жэлэй үбһэ хуряалгада бэлэдхэлэй асуудалаар аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Шадаровай элидхэл зүбшэн хөөрэлдөө.

Элидхэлшэ болбол ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ тухай парти ба правительствын тогтоолой гараһан сагһаа хойшо малажалые хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар горьтойхон амжалтанууд туйлагдаа гэбэ. Аймаг болбол мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые эбэртэ бодо малаар 100,8 процент, хони ба ямаагаар 100,3 процент, гахайгаар 119 процент, адуу морёор 100 процент дүүргээ.

Дайнай үеын жэлнүүдһээ хойшо аймагай колхозуудай адуу малай тоо толгой нилээд олон болоһон байха юм. Жэшээлхэдэ, адуу морид 16,4 процентээр, эбэртэ бодо мал 16,5 процентээр, хони ба ямаан 24 процентээр, гахай 932 толгойгоор (94 процентээр), тахяа 10 мянган толгойгоор гү, али 3,5 дахин үлүү олон болоо.

Тэрэшэлэн колхоз бүхэндэ ашаг шэмэтэ малай 4 фермэ эмхидхэлгэ аймаг дотор бүрин хангагдаа.

«Красный Заган», Хонхолойн сельсоведэй XVII партсъездын нэрэмжэтэ ба Мухаршэбэрэй сельсоведэй «Большевик» ба бусад хэдэн түрүү колхозууд малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар, түрэл бүреэр дүүргэбэд.

Мүн урда жэлнүүдэйхидэ орходоо малажал дээрэ ехэхэн дуршэлтэй хүнүүд һураггүй олон болоо.

Бүхы аймаг доторхи эдэ бүхы амжалтануудай хажуугаар малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэдэггүй, малай хоролтые жэлһээ жэлдэ үргэлжэлүүлжэ байдаг зарим колхозууд бии. Тэрэнэй тоодо нэн түрүүн Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз ороно. Энэ колхоздо адууһа малай хойноһоо харууһалга муугаар табигданхай. Бүрин хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэгдэдэггүй дээрэһээ эндэхи малнууд хэдэн арбаадаараа гарзалагдадаг байна. Жэшээлхэдэ, байгша оной үнгэрһэн 5 һара соо 70 гаран толгой малнууд хоролтодо ороһон байха юм.

Тиибэшье, партийна эдэбхитэдэй суглаанда ерэһэн тус колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Л. Аюшеев эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшадта нюураа харуулаад лэ зугадашаһан байба. Энэ хадаа харюусалгаһаа айһан ябадал бэшэ гү?

Мүн адууһа малай муу харууһалга дээрэһээ хоролтодо орохо ябадал Сутайн сомоной Молотовой, Никольскын сельсоведэй «Красный партизан», «Комсомол» гэжэ колхозуудта үзэгдэнэ.

Гадна, малажалаа саашадаа улам хүгжөөхэ ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ ябадалые хангаха, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хүдэлмэри эндэ муугаар ябуулагдадаг байна. Аймагай олохон колхозуудай сабшалан дээгүүр һая болотор малнууд бэлшэжэ ябаһан байха юм. Хонхолойн сельсоведэй «Политотдел» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Валов) июниин 17 болотор сабшалан дээгүүрээ малнуудаа ябуулһан байба.

Тэрэшэлэн энэ жэлэй үбһэ хуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүд аймаг дотор муугаар ябуулагдана гэжэ тэмдэглэгдээ.

Суглаанда үгэ хэлэһэн Суулгын МТС-эй директор нүхэр Дашиев, «Путь Ленина» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Сучков гэгшэд ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдком болбол ажал хүдэлмэриие ээлжэлүүлэн — нэгыень орхёод, нүгөөдынь ябуулха гэжэ оролдодог. Хүтэлбэрилхэдөө ажал хүдэлмэриин олон һалбаринуудые нэгэ талаһаань, халирхайгаар харадаг гэжэ мэдүүлбэд.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанда хамтадаа 18 хүн үгэ хэлээ.

Зүбшэн хөөрэлдэһэн асуудалнуудаараа дэлгэрэнгы тогтоол баталан абабад.

Б. Дымбрылов.

Комсомольско организацинуудые һайнаар хүтэлбэрилхэ

ВКП(б)-гэй Прибайкальска айкомой II пленум болобо. Энэ пленум хабарай тарилгын дүнгүүд ба ургаса хуряалгада бэлэдхэл тухай, комсомольско организацинуудые хүтэлбэрилхэ тухай асуудалнуудые хэлсэбэ.

Нэгэдэхи асуудалаар аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Белин элидхэл хэһэн байна.

Чкаловай ба Сталинай нэрэмжэтэ, «Путь социализма» ба «1-Мая» гэжэ колхозууд хабарай тарилгые сагсоонь дүүргээ. Мүн олохон колхозууд хабарай хара тариянай ба шэниисын талмайе нилээд ургэдхэһэн байна. Оороһото культурануудай талмай үнгэрэгшэ жэлэйхидээ орходоо 38 процент ургэдхэгдэбэ. Гадна, газар элдүүрилгын шанар һайжарба гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

Гэхэтэй хамта, Итанцын МТС-эй тракторна парк ажалайнгаа бүтээсые үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 28 процент доошолуулаа. Энэ юунһээ болооб гэхэдэ, тус МТС-эй директор нүхэр Какаулин ба тэрээниие политическэ талаар орлогшо нүхэр Москаленко механизаторска кадрнуудай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муугаар ябуулдаг, миин лэ хооһон хубхай захиралта хэдэг байна. Гадна, зарим колхозууд горючи уһан гэхэ мэтын шухала хэрэгтэй зүйлнүүдээр тракторнуудые хангаагүй байжа тэдэниие нилээд һаатуулһан байха юм.

Саашаа үгэ хэлэгшэд болбол тракторна молотилканууд, зерносушилканууд, инвентарь ба хушалтатай тогуудые хуряалгада бэлэдхэжэ эхилхэ саг болобо гэжэ онсо шангаар тэмдэглэбэд.

Мүн колхознигуудай дунда политическэ, ойлгуулламжын хүдэлмэриие айкомой агитациин ба пропагандын таһаг дутуугаар эмхидхээ, хойшодоо энэ хүдэлмэриие шангадхаха хэрэгтэй гэжэ тус пленум дээрэ хэлэгдээ.

Августын нэгэн болотор бүхы колхозуудта нүүдэл вагончигуудые байгуулха ба хуряалга дээрэ хүдэлмэрилхэ хүнүүдтэ культурна условинуудые бии болгохо гэжэ пленум тогтообо.

Хоёрдохи асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь Савин элидхэл хэбэ. Тэрэ хадаа, ВЛКСМ-эй XI съездын тогтоолые дүүргэлтэ болгон олонхи комсомольско организацинууд хүдэлмэреэ һайжаруулаа, комсомольско суглаанудые һайнаар үнгэргэдэг болоо гэжэ тэмдэглэбэ. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин һайжархатай хамта залуушуулай ажалай эдэбхи ургаа. Комсомолецууд-трактористнууд нүхэд И. Налетов, А. Каргин, С. Шалаев ба бусад нормоёо 110—119 процент дүүргэдэг ба залуушуулые ажалдаа дахуулан ябадаг.

Гэбэшье, Ворошиловай, Будённын нэрэмжэтэ, «Победа» колхозуудта комсомольско организацинууд залуушуулай дунда зохихо хүдэлмэри ябуулдаггүй байха юм. Эдэ организацинуудые ВЛКСМ-эй айкомой талаһаа хүтэлбэрилдэггүй.

—Комсомолецуудай политическэ ба юрэнхы эрдэмэй бага байһанһаа зарим организацинуудай хүдэлмэри һонигүйгөөр табигданхай, залуушуулые бэедээ татанагүй,— гэжэ Колесовскэ долоонжэлэй һургуулиин директор нүхэр Романовский хэлэнэ. — Тэд, айкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһаг хадаа комсомольско организацинуудай хүдэлмэриие шалгадаггүй ба анхарадагшьегүй юм.

Комсомольско хүдэлмэриие һайжаруулха шухала хэмжээнүүдые тус пленум хараалба.

Пропагандистнуудые бэлэдхэхэ курсанууд

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол 1950 оной зунай сагта партийно-гэгээрэлэй һургуулинуудай пропагандистнуудые бэлэдхэхэ курсануудые үнгэргэхэ тухай тогтоол гаргаба. Тус тогтоолой ёһоор, манай республикын городуудта—Улан-Удэ, Бабушкин, Городок ба Кяхтада ВКП(б)-гэй горкомуудай дэргэдэ партийно-гэгээрэлэй сетиин политһургуулинуудай ба кружогуудай пропагандистнуудай курсанууд, тэдэниие гол хүдэлмэриһөөнь таһалангүйгөөр хүдэлжэ эхилбэ. Мүн июлиин 5-һаа эхилэн ВКП(б)-гэй Обкомой дэргэдэ политһургуулинуудай, кружогуудай ба пропагандистнуудай семинарнуудай хүтэлбэрилэгшэдэй һарын курса хүдэлжэ эхилхэнь. Тиихэдээ, курсада һурагшад һуралсажа байгаа саг соогоо гол хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдэхэ байна.

Эдэ курсанууд болбол партийно-гэгээрэлэй сетиин пропагандистнуудай идейно-теоретическэ хэмжээе ба методическа бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ зорилготой. Курсануудта һурахадаа пропагандистнууд болбол марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые, политһургуули ба кружогуудай хүдэлмэриин методико тушаа асуудалнуудые үзэхэ байна. Гадна, тэдээндэ парти ба советскэ гүрэнэй мүнөөнэй политикын, СССР-эй уласхоорондын байдалай асуудалнуудаар лекцинүүд ба элидхэлнүүд уншагдаха юм.

Городской пропагандистнуудай занятинууд неделидээ нэгэ удаа 4 час соо болохо байна. Курсануудта городуудай эрхим пропагандистнууд, партийна комитедүүдэй лекторнүүд, һуралсалай газарнуудай директорнүүд ба багшанар, хүтэлбэрилхы партийно-советскэ хүдэлмэрилэгшэд лекцинүүдые уншаха байна.

* * *

«1950 оной зунай үедэ пропагандистнуудые бэлэдхэхэ курсануудые эмхидхэхэ тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол гараһан байна. Тус курсанууд хадаа В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай биографинуудые, «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курсые» шудалха кружогуудай ба политһургуулинуудай пропагандистнуудай идейно-теоретическэ хэмжээ ба методическа бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ юм.

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой дэргэдэ пропагандистнуудые бэлэдхэхэ курсанууд хүдэлмэрилжэ байна. Политһургуулинууд ба кружогуудай занятинуудай дээдэ шанарые хангажа шадаһан 160 шадабаритай пропагандистнар курсануудта абтаба. Курсануудта һурагшад ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гаргаһан энэ тогтоолые һайшаан угтаһан байна.

Тус курсануудай занятинууд 3 һара соо үргэлжэлхэ юм. Гадна ВКП(б)-гэй Обкомой ба горкомой мэргэжэлтэй лекторнүүд занятинуудые үнгэргэнэ.

Ц. Паршин.

Партийна ажабайдалай хронико

XVI областной партконференциин тогтоолнуудые бэелүүлэн ВКП(б)-гэй Бичурын айком болбол гээгдэнги колхозуудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалба.

Айком болбол Карл Марксын нэрэмжэтэ ба «Новый мир» колхозуудта туһалхын тулада өөрынгөө хүдэлмэрилэгшэдые удаанаар эльгээбэ.

* * *

Советскэ зооветеринарна ба агротехническэ эрдэм ухаании дэлгэрүүлхэ тухайда лекторскэ группын хүдөө ажахын секциин хүтэлбэрилэгшэ нүхэр А. Быковэй информаци ВКП(б)-гэй Кабанскын айкомой агитаци ба пропагандын таһагта зүбшэн хэлсэгдэбэ. Пропаганда ба агитациин таһаг болбол тус секциин хүдэлмэриин дутагдалнуудые элирүүлэн, тэрээниие усадхаха замые заажа үгэбэ.

Б. Сотнич.

* * *

Аймагуудта үнгэрһэн партконференцинүүдэй һүүлээр, тэндэ элирүүлэгдэһэн дутуу дунданууд ямараар усадхагдажа байһые ВКП(б)-гэй Түнхэнэй, Хориин ба Курумканай айкомууд шалгажа үзэбэ.

Курумканай аймсоведэй гүйсэдкомдо ажалшадай мэдүүлгэнүүд саг соогоо үзэгдэдэггүй гэжэ шүүмжэлэл гараһан байгаа. Теэд, айкомой бюро болбол энэ дутагдалаа усадхахыень аймгүйсэдкомһоо шангаар эрибэ.

Челябинска область. Станогуудай ашаглалгые үндэһөөрнь һайжаруулһанай түлөө И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Уральска автомобильна заводой хүдэлмэришэ Н. А. Назаровада Сталинска шан олгогдоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нина Назарова (баруун гарһаа) бригадынгаа хүдэлмэришэ М. Шаминатай хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

ҺУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ЖЭЛДЭ БЭЛЭДХЭЛ

Үльдиргын долоон жэлэй һургуули (директорынь Ц. Номтоев) һуралсалай ерэхэ жэлдэ һайнаар бэлэдхэжэ байна. Жэшээлхэдэ, 600 гаран кубометр түлеэн бэлэдхэгдэжэ сажан болгогдоһон, бүхы классуудынь будагдаһан, партанууд ба бусад хэрэгсэлнүүд шэрдэгдэжэ дүүргэгдэһэн байна. Мүнөө һургуулиин байшанда шулуун һуури табигдажа захалаа. Һурагшад һургуулияа болбосон түхэлтэй болгохо зорилгоор элдэб зүйлэй набшаһата мододые тариһан байха юм.

Энэ түрүү һургуулиин жэшээгээр Сосново-Озерскын дунда, Эгэтын эхин һургуулинууд һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ байна.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН МАШИНАНУУДЫЕ АБАБА

Эгэтын МТС жэл ерэхэ тудам хүдөө ажахын түрүү техникээр зэбсэгжүүлэгдэнэ. Һаяхан тус МТС сельхозснабай республиканска контороһоо самоходно 2 комбайн, тракторна 8 сенокосилка, 3 молотилка абаба. Мүн һаядаа самоходно 3 сенокосилка абахаар хүлеэжэ байна.

ПИОНЕРСКЭ ЛАГЕРЬ НЭЭГДЭБЭ

Үдэ голой эрье шадархи үзэсхэлэн һайхан нютагта Эгэтын ба Үльдиргын сомонуудай колхозууд пионерскэ лагерь эмхидхэбэ.

Мүнөө энэ лагерьтань 70 гаран хүүгэд амаржа байна.

ТАРЯА ХУРЯАЛГАДА БЭЛЭДХЭЛ

Эгэтын МТС-эй коллектив (директорынь нүхэр Бимбаев) таряа хуряалгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө оролдоно.

Мүнөө 16 комбайн капитальна заһабариһаа гаранхай. Тэрэшэлэн үбһэ хуряалгада хэрэглэгдэхэ машина ба зэр зэмсэгүүд үни хада бэлэн болгогдожо, шалгалта гараһан байха юм.

УЛААН ТУГТА БРИГАДА

Эгэтын МТС-эй № 6 тракторна бригада (бригадирынь Банзатов) хабарай тарилгын үедэ бригаданууд хоорондын мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, МТС-тэй дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байгаа. Мүнөө тус бригада пар хахалалга дээрэ мүн лэ түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Энэ бригада 8 трактораар хүдэлмэрилхэ зуураа, 1528 гектар пар хахалһан байха юм. Тэрэ тоодо түрүү тракторист М. Ольхонов ЧТЗ—260 трактораар 323 гектар талмай хахалжа, 737 килограмм горючи алмаба. Мүнөө энэ нүхэр халаанайнгаа даалгабари үдэр бүхэндэ 120—150 процент дүүргэнэ.

Ц. Дандаров.

Барилгын хэрэгсэлээр хангана

БМАССР-эй коммунальна ажахын Министерствын дэргэдэхи жилснабай конторо аймагууд ба городуудые барилгын материалнуудаар хангана. Энэ жэлэй үнгэрэгшэ һаранудта тус конторо 32.139 түхэригтэ барилгын материалнуудые республикын организацинуудта үгөө.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олонитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективууд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй ниитын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ороһон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Благовещенскэ мяханай комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

«Забайкалуголь» трестын центральна электрическэ мастерскойн хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Курска гүрэнэй трикотажна № 1 фабрикын хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженернүүд ба технигүүд;

Барнаульска хилээмэнэй № 1 заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Малоярославецка заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд, албахаагшад;

Киевскэ областиин Ольшанска сахкомбинадай хүдэлмэришэд инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Львовско эпидемилогиин ба микробиологиин институдай научна сотруднигууд ба албахаагшадай коллектив;

Сталинградска телеграфын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

«Краснодарнефть» гэжэ нэгэдэлэй Апшеронско автозаһабарилгын заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Эстонско телефонно агентствын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Архангельск город, модо бэлэдхэлгые механизацилха научно-шэнжэлэлгын Центральна институдай Хойто филиалай сотруднигуудай коллектив;

Ленинградска санитарно-гигиеническэ научно-шэнжэлэлгын институдай сотруднигуудай коллектив;

Дрогобычско областиин Стрыйскэ горэлектросетиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Вологодско областиин «Заречье» совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Днепропетровско областиин Александропольско МТС-эй хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшадай коллектив;

Молдавска ССР-эй Брынзянска хүдөө ажахын техникумэй студентнүүд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Минскэ областиин Узденскэ районой «Зеленый гай» колхозой колхознигууд;

Латвийска ССР-эй Ауксткайнска волостиин долоон жэлэй һургуулиин багшанар ба һурагшадай коллектив;

Брестскэ областиин Пружанска районой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Брестскэ областиин Пружанска районой медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй баярай суглаан;

Шота Руставелиин нэрэмжэтэ Сухумска дунда һургуулиин багшанар ба һурагшад;

Горьковско областиин Первомайска районой, Елев-Вражска эхин һургуулиин багшанар, пионернүүд ба һурагшад;

Абхазска АССР-эй Гальска районой, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

«Мосиндоодежда» гэжэ оёлгын трестын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Латвийска ССР-эй Елгавска уездын, «Золотой колос» колхозой колхознигууд;

Эстонско ССР-эй Вохнья волостиин «Новая весна» колхозой колхознигууд;

Бобруйска областиин Паричска районой, «Чырвоны сцяг» колхозой колхознигууд;

Узбекистанай КП(б)-гэй Кара-Калпакска обком, Кара-Калпакска АССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет;

Белоруссиин КП(б)-гэй Полоцко горком ба ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком;

ВКП(б)-гэй Новошахтинска горком;

Украинын КП(б)-гэй Никопольско горком;

Омско машино-бүтээлгын институдай студентнүүд, научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай суглаан;

Харьковска инженерно-барилгын институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Рижскэ картографическа фабрикын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Черновицка украинска драматическа театрын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Московско-Курска түмэр замай Московско отделенини хүдэлмэрилэгшэд;

Приморско хизаарай Уссорийска заһанай комбинадай хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Харьков городой Фрунзын нэрэмжэтэ номой фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Одесскэ облпегпромой Балтска гүрэнэй оёдолой фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Белорусска ССР-эй наукануудай Академиин химиин институдай сотруднигуудай коллектив;

Тюменскэ областиин Ханты-Мансийска окружной партийна курсын һурагшад;

Куйбышевскэ барилгын техникумэй багшанар, хүдэлмэрилэгшэд ба һурагшадай коллектив;

Краснодарска хизаарай Верхне-Баканска районой «Красный колос» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд;

Саратовска областиин Ключевска МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Алтайска хизаарай Бийск городой Центральна поликлиникын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

«Белый цветок» гэжэ Олесскэ яһанай туберкулезно санаториин үхибүүд;

Сталинградска областиин Неткачевскэ районой, Гуселки тосхоной һургуулиин 2-дохи «А» ба 3-дахи «А» классуудай һурагшад;

Ставропольско хизаарай Черкесскэ гуталай фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Калужска областиин Киреевскэ МТС-эй хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшадай коллектив;

Куйбышевскэ областиин Мартинн нэрэмжэтэ совхоздо хүдэлмэрилжэ байһан олон хүүгэдтэй эхэнүүд;

Кучеровска хүдөө ажахын техникумэй багшанар, һурагшад, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Грозненско областиин Междуреченскэ МТС-эй трактористнууд, хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэд;

Киев городой А. Н. Радищевай нэрэмжэтэ дунда һургуулиин багшанарай коллектив ба һурагшад;

Новосибирскэ областиин Черепановска химлесхозой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Тамбовско областиин Глазковско махоросовхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Тюменьска сеть нэхэлгын фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Торопецкэ гүрэнэй оёдолой фабрикын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

«Епифануголь» трестын № 10 шахтын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Ульяновск областиин Черлаклинска совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Карело-Финскэ ССР-эй Кондопожско промкомбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Курска областиин Грайворонско педагогическа училищиин һурагшад ба багшанарай коллектив;

Ростовско областиин Орловско ой модо хамгаалха станциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Челябинска № 1 оёдолой фабрикын эмэгтэй хүдэлмэрилэгшэд;

Челябинска областиин уран зураашадай суглаан;

Фрунзенска областиин Военно-Антоновско МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэдэй коллектив;

Грозненско областиин Караногайска районой, Берияын нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Рязанска зооветтехникумэй һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Хабаровска хизаарай радиоинформациин комитедэй хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Вольско хүдөө ажахые механизацилха һургуулиия багшанар, инструкторнууд, курсантнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Кемеровскэ областиин «Заря» совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

«Кировнефть» трестын № 3 олзоборилгын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Астраханска областной управлениин моторно-заһабарилгын станциин хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

«Укрторфотрест» гэжэ Киселёвско торфопредприятиин хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Архангельска областиин «Холмогорский» гэжэ үүлтэртэ малай совхозой хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэд;

Ставропольско хизаарай Ново-Александровско районой, Григорио-польско МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Латвийска ССР-эй хэлхээ-холбооной управлениин албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Уэленскэ кустын колхознигууд ба Уэлен полярна станциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Врачуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Ленинэй орденто Ленинградска Гүрэнэй институдай профессорнүүд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад, врачууд-курсантнууд;

Людиновскэ машино-бүтээлгын техникумэй һурагшад, багшанар ба албахаагшадай коллектив;

Запорожско областиин Мелитопольско районой «Большевик» совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха)

Агуу ехэ Сталин тухай брошюранууд хэблэгдэбэ

Бурят-Монголой Гүрэнэй хэблэл нүхэр Сталинай дала наһа гүйсэһэнэй ойтой дашарамдуулан олон тиражтайгаар гаргагдаһан арбан хэһэг брошюрануудые бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэжэ гаргаба. Тэдэниие нэрлэбэл:

Г. Маленков—«Нүхэр Сталин—прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь»,

В. Молотов—«Сталин ба сталинска хүтэлбэри»,

Л. Берия—«Коммунизмын илалтануудай агууехэ зоригжуулагша ба эмхидхэлшэ»,

К. Ворошилов—«Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ Дайнай гениальна полководец»,

А. Микоян — «Коммунизмын агууехэ зохёон байгуулагша».

Л. Каганович—«Сталин бидэниие коммунизмын илалта тээшэ хүтэлнэ»,

Н. Булганин—«Сталин ба советскэ зэбсэгтэ хүсэнүүд»,

Н. Хрущев—«Арадуудай сталинска хани барисаан — манай Эхэ ороной илагдашагүйн эшэ үндэһэн»,

А. Косыгин—«Амжалтануудаараа агууехэ Сталинда уялгатайбди».

Н. Шверник—«Нүхэр Сталин—Ленинэй агууехэ хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ»,

Эдэ брошюранууд хадаа прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь, коммунистическэ партиие ба советскэ гүрэниие байгуулагша ба ударидагша агууехэ Сталинай эрхилдэг айхабтар ехэ ба сусашагүй ажал ябуулгатайнь уншагшадые танилсуулна. Тиимэһээ эдэ брошюрануудые бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэлгэ политическэ ба хүмүүжүүлгын туйлай ехэ удхашанартай байна.

Хэблэлэй шэнжэлэл

Үбһэ хуряалгада саг соонь бэлэдхэхэ тухай

Үбһэ хуряалгада саг соонь ба ...сэд дүүрэнээр бэлэдхэхэ гээшэ ...най республикын хүдөө ажахын ...дэлмэрилэгшэдэй мүнөө үеын ...халын шухала зорилго болоно. ...нэ зорилгые амжалтатайгаар ...идхэхэдэнь колхознигуудта, ...ТС-үүд ба совхозуудай хүдэл...рилэгшэдтэ аймагай газетэнүүд ...эхэн туһаламжа үзүүлжэ шада... ба үзүүлхэшье байна.

ВКП(б)-гэй Бичурын айкомой ... аймагай Соведэй орган —«Ленинский путь» газетэ энэ та...ар һайн жэшээ харуулна. Тус ...зетэ болбол «үбһэ хуряалгада ...арин нигтаар бэлэдхэхэ» гэжэ ...үрүү бэшэгые июниин 8-да гарга...а. Тэрээн соо тон зүйтэйгөөр ...игэжэ заагдана:

«Үбһэ хуряалга газаа орожо ерээ. Гансахан һара үнгэрөөд байхада үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие эхилхэ хэрэгтэй болохо. Хаана ямар колхоз үбһэ хуряалгын машина зэмсэгүүдые саг соонь ба нарин һайнаар бэлэдхэнэб, үбһэ сабшалгын бүхы хүдэлмэриие уридшалан түсэблэнэб, хүдэлмэриингөө хүсые шадамараар хубаарилан табинаб, хуряалгынгаа хүдэлмэринүүдтэ али болохоор эмхитэйгээр эхилэн ороноб, тэндэ үбһэ хуряалгын амжалта туйлагдаха байна бшуу».

Аймагай хэдэн олон колхозууд үбһэ хуряалгадаа эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ эхилээ гэжэ саашань хэлэгдэнэ. Мало-Куналейскэ сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельдэ 6 сенокосилканууд, морин тармуурнууд бэлэн болоо, гарай зэмсэг бэлэдхэгдэжэ байна. Кировэй нэрэмжэтэ (Харлан), «Большевик» ба бэшэ олон колхозуудта үбһэ сабшадаг машинанууд заһагданхай гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

Гэбэшье, редакци болбол эдэ һайн жэшээнүүдээр сэдьхэлээ хананагүй. Түрүүшүүлые магтахынгаа хажуугаар, гээгдэгшэдые шүүмжэлнэ.

Сенокосилканууд, силосорезкэнүүд, морин тармуурнуудые, тэрэшэлэн гарай зэмсэгүүдые аса тармуур, хажуурһаа эхилээд алха дүшэ хүрэтэр үбһэ хуряалгын кампа... эхилтэр һайнаар бэлэдхэхэ гээшэ шухала зорилго гээшэ гэжэ газетэ зүбөөр тэмдэглэнэ.

Мүн хойшонхи номернуудташье газетэ болбол үбһэ хуряалгада бэлэдхэхэ асуудалнуудта ехэхэн анхаралаа хандуулна. Июниин 15-най номерой түрүүшын полоса бүхыдөө эдэ асуудалнуудта зорюулагданхай. «Ниитынгээ малда үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхээ һаа, гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэбди!» гэһэн томо гаршаг доро Свердловой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүдэй хандалга энэ нюурта толилогдсһон байгаа.

Газетэ болбол Свердловой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй үүсхэл тушаа тусгаар түрүү бэшэг гаргаба. «Аймсоведэй гүйсэдкомдо ба ВКП(б)-гэй айкомдо» гэһэн информаци дотор свердловойхидой хандалга аймсоведэй гүйсэдкомоор ба ВКП(б)-тэй айкомой бюрогоор һайшаагдаа, тиигээд тэдэн болбол бүхы эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигуудаа энэ хандалгатай танилсуулхыень, үбһэ хуряалгада саг соогоо бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалхыень сельскэ ба сомоной Соведүүдэй түрүүлэгшэнэртэ, колхозно парторганизацинуудай секретарьнуудта дурадхаба гэжэ мэдээсэгдэнэ.

Эдэ материалнуудһаа гадна газетэ болбол Оленниковэй «Оһол назагай ба һанаа амар байдалтай» гэһэн статьяе мүн тэрэ номер соогоо толилбо. Октябрьска революциин, Сталинай, Коминтерныһ нэрэмжэтэ, «Сталинский путь» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үбһэ хуряалгын хүдэлмэринүүдтэ оһол назагайгаар хандажа байһанайгаа түлөө тэрэ статья дотор шангаар шүүмжэлэгдэнэ.

Удаадахи, июниин 22-ой номерто газетэ болбол «силос дараха ба мүшэр суглуулха саг ерээ» гэһэн рубрикатай подборко үгэбэ. Тэрэ подборко дотор газетэ болбол «Красное Знамя труда» колхозой түрүүлэгшэ Е. Петровой статья толилбо. «Красное Знамя труда» колхозой гэшүүд свердловецуудай үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, үбһэ хуряалгые 26 хүдэлмэриин үдэртэ дүүргэхэ уялга абаба гэжэ тус статья дотор хэлэгдэнэ.

Мүнөө үбһэ хуряалгын бэлэдхэлдэ «Ленинский путь» газетын анхаралаа ехээр хандуулжа байһан ушар улам ехээр ургажа байгаа колхозно малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө тэмсэлдэ өөрынгөө зорилгонуудые тус газетын зүбөөр ойлгожо байһаниие харуулна.

Гэхэтэй хамта, зарим аймагуудай газетэнүүд үбһэ хуряалгада бэлэдхэхэ асуудалнуудаар энээн шэнги һайнаар өөһэдынгөө зорилгонуудые ойлгоногүй. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой ба аймагай Соведэй орган —«Кижингинский колхозник» газетэ май соо ба июниин түрүүшын 15 хоног соо аймагай колхозуудай үбһэ хуряалгада ямараар бэлэдхэжэ байһанай тухай нэгэшье корреспонденци толилоогүй. Энэ шухала темэ тухай дуугай байхадаа тус газетэ ехэхэн алдуу хэнэ гээшэ. Тэрэ хадаа иимэ һанаа амар байдалаараа аймагай колхознигуудта муу жэшээ харуулжа, тэдээндэ баһал һанаа амар һанал бодолоо халдаана.

Үбһэ хуряалгада бэлэдхэлэй ябасые үргэнөөр ба хүсэд дүүрэнээр харуулха хэрэгтэ, үбһэ хуряалга ба тэжээл силослолгые саг соонь ба эмхитэйгээр үнгэргэлгэдэ колхознигуудые, МТС-үүд ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые элсүүлхэ хэрэгтэ мүнөө үедэ аймагай газетэ бүхэнэй анхарал хандуулагдаһан байха ёһотой.

Манай МТС договороо дүүргэхын түлөө иигэжэ тэмсэнэ

Колхозуудтай баталагдаһан договорнууд хадаа полинуудай ургасые ба культурыень дээшэлүүлхэ, газарай хүрьһэнэй структурые һайжаруулха ба бүхы хүдэлмэринүүдые агротехническэ болзорнуудта дүүргэхэ ябадалда шэглүүлэгдэнхэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ манай МТС тракторна хүдэлмэриингөө түсэбые 100 гаран процент дүүргэбэшье, колхозуудтай баталһан договоройнгоо зарим пунктнуудые дүүргэжэ шадаагүй. Байгша ондо тракторна хүдэлмэриимнай түсэб нёдондоноймиһоо 4000 гектараар үлүү ехэ байна. Үнгэрэгшэ жэлэйнгээ алдуу дутуунуудһаа һургаал абажа, манай МТС хабарай полевой хүдэлмэридэ һайнаар бэлэдхэһэн, колхозуудтай договорнуудые, нэмэлтэ хэлсээнүүдые хаһа болзортонь баталһан байнабди. Тэрэнэй ашаар үнгэрэгшэ хабарай газар элдүүрилгын ба тарилгын түсэб гүрэнэй тогтооһон болзорһоо 10 хоног урид дүүргэгдөө. Жэшээлхэдэ, орооһото культурануудые тарилгын түсэб 129 процент, һолоомын узуур хахалалга — 128, эртын борнойлго гэхэ гү, хүрьһэнэй шингнойтые барилга — 150 процент дүүргэгдэһэн байха юм.

Тиихэдэ МТС-эй түрүү тракторна бригаданууд бүхы хүдэлмэринүүдэй түсэбүүдые болзорһоонь урид, һайн шанартайгаар дүүргэжэ, колхозуудтай баталһан договорнуудай дүүргэлтые хангаа. Тэдэнэй тоодо, хабарайнгаа полевой хүдэлмэриин түсэбые 120 процент дүүргэһэн № 4 тракторна бригада («Гигант» колхоз), 115 процент дүүргэһэн № 2 тракторна бригада (Сталинай нэрэмжэтэ колхоз), 112 процент дүүргэһэн № 5 тракторна бригада («Победа» колхоз), 108 процент дүүргэһэн № 7 тракторна бригада (Шэнэ Ажал) ороно. Договорно уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэһээ гадна, дурсагдагша бригаданууд 2000—3000 килограмм горючи ба түрхихэ тоһо алмаһан, условно трактор бүхэнөөрөө (зөөлэн хахалалгада оруулан) 200—300 гектар газар элдүүрилһэн байна. Тиихэдэ бүхы МТС дотор хабарай тарилгын турша соо 10 тонно горючи алмагдаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

МТС-эй олон трактористнууд халаанайнгаа нормонуудые үлүүлэн дүүргэжэ, ажалай эрхим жэшээ харуулһан байна. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг тракторист Д. Жигжитов ЧТЗ—60 трактораар часай графигаар ажаллажа, 10 гектарай орондо халаан соогоо 13—14 гектар, заримдаа 16 гектар хахалдаг байгаа.

Тиихэтэй хамта, зарим колхозууд МТС-тэй договороо мүн лэ нигтаар дүүргэхые оролдодог. Энэдэ Сталинай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Будажапов), «Шэнэ Ажал» (түрүүлэгшэнь нүхэр Очиров) колхозуудые нэрэлхэ шухала. Гэбэшье, Үдын сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Доржиев), Кульска сельсоведэй «Пламя» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Борисов) договорна уялгануудаа хангалтагүйгөөр дүүргэдэг, тракторна бригадануудта туһалбариин хүдэлмэришэдые саг соонь үгэдэггүй, полевой хүдэлмэридэ мори унаа хүсэд гаргадаггүй, механизаторска кадрнуудые һургаха хэрэгтэ анхаралаа табидаггүй байха юм. Пар хахалалгын түсэбэй таһалдалда ороһон болобошье, дурсагдагша колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд мүнөө хүрэтэрөө мори унаа пар хахалалгада гаргаадүй байһаар.

Мүнөө үбһэ ба таряа хуряалгада бэлэдхэлэй халуун үе байна. Теэд, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд илангаяа Кировэй нэрэмжэтэ «Гигант», «Пламя» колхозуудай түрүүлэгшэнэр тракторна сенокосилка болон бусад машинанууд дээрэ хүдэлмэрилхэ хүнүүдые һургаха тушаа договорно пунктые дүүргэхэ гэжэ оролдодоггүй байгаа. *Имагтал*, аймагай хүтэлбэрилхы органуудай туһаламжаар энэ талаар нэгэ хэды юумэ хэгдэһэн байна гээшэ.

Нёдондо манай МТС 1500 гектар сабшалан сабшаха, 200 тонно силос дараха договортой байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 4300 гектар сабшаха, 1300 тонно силос дараха гэһэн договор колхозуудтай баталанхай. Энэ договороо амжалтатайгаар дүүргэхын тула колхозуудта 4500 гектар сабшалангай газар модо шулууһаа сэбэрлэхэ ябадал үнгэрэгшэ хабартаа эмхидхэһэн байнабди. Тэрээнһээ гадна, сабшалан уһалха 40 километр ута канава-һубаг хахалха договортой байгаа һаа, мүнөө 45 километр ута канава хахаланхайбди. Тэрэнэй ашаар Үдын сельсоведэй Кировэй, Сталинай нэрэмжэтэ, Хасууртайн сельсоведэй «Победа» колхозууд олон мянгаад гектар сабшалангаа уһалһан байна. Гадна, 156 гектар сабшалан ба бэлшээриин газар хатааһан байнабди. Тиихэдэ Дээдэ-Курбын сельсоведэй «Шэнэ Ажал», «Арбижал» ба Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай гүйлтаар Тэгда гэжэ сабшалангай ехэ участогта 40 километр утатай канава-һубаг түсэбһөө гадуур хахалха тухай хэлсээн баталагдаа һэн. Тэрэнээ ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэбди.

Үбһэ сабшаха талаар договороо дүүргэхын тула тэжээл хуряалга ба силос даралга дээрэ хамта 13 трактор хүдэлмэрилхэ, тэрэ тоодо 26 сенокосилкануултай үбһэ сабшалгын 8 тракторна агрегадууд мүн тракторна тармуурнууд, волокушанууд, силос хэршэдэг машинанууд хүдэлмэрилхэ, эдэ машинануудые МТС-эй 35 механизаторнууд жолоодохо юм. Эдэ агрегадууд мүнөө бүрин бэлэдхэгдэнхэй, тэдэниие жолоодохо хүнүүдтэй семинар үнгэргэгдэжэ байна. Байгша ондо манай МТС самоходно сенокосилкануудые, тракторна тармуурнууд, силос хэршэдэг ба бусад шэнэ машинануудые олоор абахань.

Үбһэ хуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдэй хажуугаар мүн таряа хуряалгада бэлэдхэлые мартадаггүйбди. Комбайнууд, жатканууд, молотилканууд ба хуряалгын бусад машинануудые эрхим шанартайгаар заһабарилхын түлөө тэмсэжэ байнабди. Комбайнернууд Цынгуев, Ванчиков, Дымбрылов, Фадеев, Хусаев болон бусад комбайнуудаа заһабарилжа дүүргээд, дахинаа шалгажа байна. Манай МТС мүнөө жэлдэ 2 самоходно, 3 прицепной комбайнуудые, 6 сложно молотилкануудые, ДТ-54 маркын 3 дизельнэ тракторнуудые абаха юм. Эдэ машинанууд дээрэ хүдэлмэрилхэ механизаторнууд һургагданхай. Эдэ бүгэдэ хадаа колхозуудтай улам ехэ хүдэлмэриин договор баталха, колхозно газартаряалангые улам культурна болгохо арга олгохо байна.

«1950 ондо ургаса хуряалгые ба хүдөө ажахын продуктнуудай бэлэдхэлнүүдые үнгэргэхэ тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолдо харюу болгон, манай МТС-эй байгша оной үбһэ, таряа хуряалгые жэшээтээр үнгэргэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Я. КРАВЧЕНКО,
Үдын МТС-эй директор.

„Б.-М. Үнэндэ“ бэшэһэнэй һүүлээр

58 мянган түхэриг үгтэбэ

Зэдын аймагай промкомбинадай олон ондоо зүйлэй продукцинуудые үйлэдбэрилэн гаргаха дүүрэн арга боломжотой аад, тэрэнэй ашаглажа шададаггүй тухай «Б. М. Үнэн» газетын июниин 2-ой номерто толилогдоһон юм.

БМАССР-эй нютагай промышленностиин Министрын орлогшо нүхэр Пивоваровай мэдээсэһэнэй ёһоор, дурсагдаһан промкомбинадай цехүүдээ үргэдхэжэ ба механизацилжа, хүдэлмэреэ һайжаруулхынь тулада районно промышленностиие хүгжөөхэ областной фондһоо 58 мянган түхэриг үгтөө. Гадна материалнууд ба нэгэ автомашина туһаламжа болгон эльгээгдээ.

„Зарим радиоузелнууд юундэ ажалланагүйб?“

Иимэ гаршагтай статья манай газетын июниин 4-нэй номерто толилогдоһон байна. Статья соо манай республикын зарим аймагуудта радиоузелнуудай зүбөөр хэрэглэгдэжэ шадагдадаггүй, «Союзтехрадиогой» республиканска конторын хүдэлмэрилэгшэдэй зарим радиоузелнуудые шанар муутайгаар баридаг тухай хэлэгдэһэн байна.

— Газетэдэ бэшэгдэһэн баримтанууд тодороо. Миин байдаг радиоузелнуудые хүдэлмэрилүүлхын тулада хэлхеэ холбооной Министерствын Бурят-Монголой Управлени ба радиотрансляционно сетьнүүдэй дирекци тусхай хэмжээнүүдые абаад байна. Мүн «Союзтехрадиогой» республиканска контородо техническэ проектнүүдээ табилгые һайжаруулха тухай шанга заабари үгтөө,—гэжэ хэлхеэ холбооной Министерствын Бурят-Монголой Управлениин начальник нүхэр Пелипасов манай редакцида мэдээсэбэ.

„Абаһан захилаа шанартайгаар бүтээгыт“

Иимэ гаршагтай статья манай газетэдэ толилогдоһон юм. Тус статья соо Закаменай аймпромкомбинадай хүтэлбэрилэгшэдэй продукциингаа шанарые һайжаруулха талаар анхарал оролдолго гаргадаггүй тухай бэшэгдэһэн байна.

— Шанар муутай продукци бүтээн гаргадаг ба хүдэлмэридөө анхарал табидаггүй байһанай түлөө дурсагдаһан комбинадай директор нүхэр Шубин ба сабхи оёдог цехые даагша ажалһаа гаргагдаа. Комбинадай бүтээн гаргадаг продукциин шанар һайжаруулха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаа,—гэжэ БМАССР-эй нютагай промышленностиин Министрын орлогшо нүхэр Пивоваров редакцида мэдээсэнэ.

Машинануудай заһабарилгые таһалдуулжа байна

Гол түлэб малажал эрхилдэг Сэлэнгын аймагай колхозууд мүнөө жэлдэ нилээд ехэ үбһэ хуряаха ба силос дараха түсэбтэй юм. Энээниие дүүргэхын тулада имагтал эрхим бэлэдхэл хэрэгтэй. Гэбэшье, аймагай олонхи колхозууд үбһэ хуряалгада бэлэдхэлые тон хангалтагүйгөөр ябуулжа байна. Бүхы аймаг доторынь оройдоо 196 сенокосилка, 125 морин тармуур заһабарилагдаа. Тиихэдэ гар хэрэгсэлнүүд бүришье хангалтагүйгөөр бэлэдхэгдэнэ. Мүн силос дараха нүхэ малтаха, башнинуудые бариха хүдэлмэри удаанаар ябуулагдана.

18 партсъездын, Молотовой нэрэмжэтэ, «Красный октябрь», «Большевик» колхозууд үбһэ хуряалгада бэлэдхэлые илангаяа ехээр унжагайруулжа байна.

Тус аймагта энэ шухала хүдэлмэри юундэ удааруулагданаб гэхэдэ, олонхи колхозуудай правленинүүд ба партийна организацинууд үбһэ хуряалгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха тушаа хэмжээ абахын орондо, харин мүнөө хүрэтэр һанаа амархан һуужа байха юм. Тиихэлээр машина зэмсэгүүдые заһабарилха түсэб таһалдаха аюулда хүргэгдэжэ байна.

В. Бадашкеев.

ЗАВОДОЙ СТАХАНОВЕЦ

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой котельнэ цех. Оньһото машинанууд. Элдэб станогуудай механизмууд таһалгаряагүйгөөр эрьелдэнэ. Станок дээгүүр мүнгэлиг түмэр зомгоолнууд хорхой могой шэнги сахаригтан гаража, гаража байна.

Түмэршэ дархашуулай шүрбэһэлиг балсангуудай хүсэндэ дүшэ балта хоёрой ниилэхэтэй хамта түмэрэй шэрээдһэн улаабхилан иишэ тиишээ сасарпа. Цехын баруун хойто буланда электрогагнууриин туяа һолонго татана.

Олон мэргэжэлтэдэй дунда гуша гарамгай наһатай, шүрбэһэлиг бэстэй разметчик Базар Ринчинов паровозой хойто решётко дээрэ, элдэб олон янзын фигуранууудые масштабай ёһоор ехэдхэн, тон нарин прибороор тэмдэглэн зурана. Баахан приборнууд тэрэнэй гар соо иишэ тиишээ хүнгэхэнсөр эрьелдэнэ.

Хэрбээ тэмдэгүүдэйнгээ хэмжээе заахашье хазагайруулжархёо һаань, ашагүй ехэ хүдэлмэри гаража, ажалдань ехэхэн һаад тодхор ушаржа болохо юм.

Тиимэһээ Базар Ринчиновэй хёрхо нюдэн, уран гар хоёрынь нэгэдэн, энэ нарин хүдэлмэриие тон нягтаар, хэб хэмжээ соонь хэжэ байдаг. Тэрэ хадаа яаралтай шухала хүдэлмэринүүдые саг соонь, шанар һайнтайгаар дүүргэдэг юм.

Цехын начальнигай үшөө үглөөгүүр хада: «Базар Сосорович, тон яаралтай даалгабари дүүргэхэ болобот» гэжэ хэлэхэдэнь, «дүүргэхэб» гэжэ харюусаһанаа Базар һанан хүдэлмэреэ улам хурдадхапа...

Августын 6-да болохоёо байгаа түмэр замайхидай Бүхэсоюзна һайндэртэ зорюулан тус цехын хүдэлмэришэд улам дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Тэдэнэй нэгэн, заводой алдар солото хүнүүдэй нэгэн—Базар Ринчинов 4 жэлэй хугасаа соо 9 жэлэй программа дүүргээд, мүнөө 1955 оной түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байна.

—Манай котельнэ цехын коллектив нэгэдэхи квартал соо мүрысөөндэ түрүүлжэ, заводой дирекциин ба парткомой дамжуулгын Улаан туг абаа һэн. Мүнөө тэрэнээ бүхөөр барижа ябанабди,—гэжэ тус цехын парторг нүхэр Десяткин хүхюунээр хөөрэн һуутараа кабинедэйнгээ буланда байһан дамжуулгынгаа Улаан туг тээшэ хараад, —Базар Сосорович халаан бүхэндөө нормоёо 200—250 процент дүүргэжэ, бүгэдэндэ эрхим жэшээ харуулна,—гэнэ.

Үдэшын 5 часта заводой гудок ханхинаба. Хүдэлмэришэн бүхэн станогуудаа сэбэрхэнээр аршаһанайнгаа һүүлээр, нормоёо хэнэй хэды шэнээнээр үлүүлэн дүүргэһэн тухай хүхюу баяртайгаар хөөрэлдэн, гэр гэртээ тарапад.

Тэрэ үедэ разметчик Базар Ринчинов хүнүүдэй ажалаа дүүргэжэ байхые обёорношьегүй, хүдэлмэрилжэл байна.

—Базар Сосорович, нэгэ зааха амараад хүдэлмэрилхэдэтнай яаха юм,—гэжэ үбгэжөөл наһатай нэгэ хүдэлмэришэн хандаба.

—Амарха саг олдоно бээз,—гэжэ омог дорюунаар харюусажархёод, энеэбхилэн байжа хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлнэ.

—Зүб хэлэнэш, хүбүүмни. Кремлиин одоор гэрэлтүүлэгдэһэн үргэн зам манай залуушуулай урда нээлгэтэй. Тэрэ замаар шууд урагшаа дабхин ажалай фронт дээрэ алдар соло олохот! Хүбүүдни, таапарта хүсэн биил гээшэ!—гэжэ дуугараад, мүнөө үбгэнэй шэг шарай дээрэнь баясхалангай тэмдэг үзэгдэнэ.

Һүниин халаанай хүдэлмэришэд олоороо срэжэ, станогуудайнгаа дэргэдэ зогсоноd. Олон тоото станогуудай абяан дахяад хүүенэ.

Нүхэр Ринчинов начальнигай үгэһэн харюусалгатай даалгабариие хоёр халаан соо болзорһоонь урид эрхим һайн шанартайгаар дүүргэжэ гараба.

* * *

Агаар арюун, тэнгэри сэлмэг. Һарын һүлэмхи гэрэлые Ильичын лампочкануудай хурса гэрэл буляан, һүниин харанхые үдэр шэнги болгоно. Цехын дэргэдэхи таримал һөөг модод соогуур Базар Ринчинов ябажа ябаһаар, нэгэ бүдүүн уляангирай узуурта байһан һандали дээрэ һуужа тамхилна. Олон юумэн ой ухаандань ороно, гарана.

Арбан дүрбэн жэлэй саада тээ Ториин аймагай Алсаг гэжэ нютагһаа ерээд, заводто хүдэлмэрилхын түлөө котельнэ цехын начальнигтай уулзаһанаа, цехүүдэй томонууд корпусуудые һонирхоһоноо элихэнээр һанана.

Залуухан Базар хүбүүнэй хүдөө холын нютагһаа Улан-Удэ городто түрүүшынхеэ ерээд байхадань олон дабхар байшангууд, ута улицанууд, ехэ утаа бушхуулан байһан заводой үндэр хоолойнууд, машина, моторой ба алха дүшын абяа шэмээн тэрээниие ехэ һонирхуулдаг байгаа бэлэй.

Тэрэ сагһаа хойшо эгсэ 14 жэл үнгэрбэ.

Анхан түрүүн станогой дэргэдэ зогсоод, орёо оньһото машинануудай хүдэлхэдэ бариха газараа оложо ядан бахардашоод байһанаа, мүнөө һанахадаа Базарай энеэдэһэниинь хүрэнэ.

Базар Ринчинов разметчигэй мэргэжэл гэнтэ шудалаа бэшэ, харин мэргэжэлтэй, дүй дүршэл ехэтэй олон стахановецуудай халуун туһаламжаар, өөрынгөө эсэшэ сусашагүй оролдолгоор энэ мэргэжэлые гартаа абаа.

* * *

Заводой стадионой дэргэдэ, таримал модоор шэмэгдэһэн улицын хоёр талаар, аб адлиханууд шэнэ гэрнүүд жэрынэ.

Тэндэ, нэгэ гэрэй сонхо доронь аятай зохидоор хашаалһан үрэ жэмэстэ сад харагдана. Энэ сад соо яблони, вишни, малина, хара гүлзөөргэнын эшэнүүд һуулгагданхай. Гэрэйнь хойто огород соо арбуз, үгэрсэ, помидор гэхэ зэргын огородой эдеэнүүд таригданхай.

Үглөөгүүр эртэ Базар Ринчинов водопроводһоо резиновэ соргоор үрэ жэмэстэ садаа уһалжа байна.

Энэ үедэ «Победа» такси воротадань туласа ерээд зогсошоно. Базар «иимэ эртэ хэн машинаар ерэхэ бэлэй» гэжэ һанахатайгаа хамта, машина сооһоо залуу хүбүүнэй шурд гээд гаража ерэхыень харан танижархиба. Тэрэнь Илья Кожевников байба.

Илья Кожевников болбол Базарай хүтэлбэри доро һуража, разметчигэй мэргэжэл һайнаар шудалаад, мүнөө заводой түрүү стахановецуудай нэгэн болонхой.

—Амар үглөө!—гэжэ Илья пилдамаар хандан амаршалаад, Базарай гарыень шангаар адхана.

—Сайн, Илья! Ямар эртэ орожо ерэбэш?—гэжэ Базар хүхюупээр асууна.

—Таниие ондоо тээшэ ябашанаа гү гэжэ зорюута эртэлээлби. Амаралтынгаа үдэрые хамта үнгэргэел.

—Урижа ерэһэндэш ехэ баяртайб.

Энэ үедэ шэхэндээ алтан һыхэтэй залуушаг эхэнэр гэрһээ гаража Ильяе мэндэшэлээд, гэртээ урижа оруулна.

Базарай гэр гурбан таһалгатай, дүрбэдэхинь кухни. Гэр соонь һаруул, сэбэр. Залайнь зүүн урда углууда этажеркэ дээрэ Ленинэй, Сталинай зохёолнуудай томууд олоороо жэрылдэнэ. Хажуугаарнь ондоошье номууд олон.

—Библиотекэтнай пёдондонойхиһоо нилээд баяжаа байна. Һүүлэй үедэ ямар номуудые уншаабта,—гэжэ Илья асууна.

—Ажаевай «Москваһаа холо газарта» гэжэ роман тон һонирхолтой. Энээн соо советскэ хүнүүдэй сухарищагүй зориг ёһотоор харуулагдана,—гэнэ Базар.

Папатаяа сад ошолсохо болоһон таба наһатай Валя басаган баярлан тон түргэнөөр хубсална...

«Победа» машина шулуу дэбдиһэн жэгдэ харгыгаар город тээшэ шуумайна.

Городой ажалшадай амардаг культурын парк. Паркын ворота дээрээ алха, хадуур бариһан хүдэлмэришэн таряашан хоёрой зурагые Валя һонирхон харана. Тэрэнэй хоёр таладань нэгэ жэгдэхэн Улаан тугууд намилзан, «наашаа орожо амарыт, сэнгыт» гэһэндэл даллана.

Гол аллейн хоёр талаар таримал моднууд ногоорно. Тэдэнэй дундуур сталинска шангай лауреадуудай, Советскэ Союзай Геройнуудай портредүүд харагдана.

Базар Ринчинов Валияа хүтэлөөд, Ильятай баруун тээшээ ороһон аллей соогуур гэшхэлэлдэнэд. Талмайн дунда агуу ехэ вождьнор Ленин Сталин хоёрой халуунаар хөөрэлдэжэ һууһан томо скульптура табяатай.

Хүзүүндээ улаан галстугуудтай арба гаран пионернүүд тэрэ скульптурын хажууда Ленин, Сталин тухай ямар шүлэгүүдые мэдэхэ байһанаа хөөрэлдэнэд.

Базар тэдээндэ дүтэлжэ,—хэн Сталин тухай дуу мэдэхэб,—гэжэ асууба.—Би Сталин тухай дуу мэдэхэб!—гэжэ буржагархан шара толгойтой, 7 наһанай хүбүүн дорюунаар урагшаа алхам хээд, бага эбдүүсэн татажа олондо алдартай дуунай аялгые нарихан хонгёо хоолойгоор дуулажа эхилнэ.

Тэрэнэй нэгэ куплет дуулажа амжаагүй байтарань, тойрожо байгша багашуул бүгэдөөрөө дууень дэмжэн абана. Валишье адлил дуулалсажа ороно.

Мүн Базар Сосорович нэгэ мэдэхэдээ бүдүүн бас хоолойгоороо тэдэ багашуултай адли хүнхинэсэ дуулажа байба. Ингэжэ, зол жаргалаар хүреэлэгдэһэн советскэ эдиршүүлэй инаг вождь И. В. Сталинаа магтан дуулаһан дуунай аялга холуур зэдэлэн ошоно.

Энэ үедэ боро коверкот костюмтай, сагаан шарайтай хүн багашуулай хажууда ерэжэ, энеэбхилһээр зогсоно.

Базар Сосорович тэрэниие хараһаар, дайнай урда тээ өөрынгөө туһалагша байһан Миша гэжэ танижархиба.

Паркын центральна талмай. Дундань байһан фонтанай уһан сэхэ өөдөө парииханаар сорготон, һүүлээрнь аадар бороон шэнгеэр һөөргөө шааян бууна.

Зэргэлээ топольнуудай дэргэдэхи һангдали дээрэ Базар, Миша, Илья гурбан амаржа һуунад.

—Шамайгаа судно-заһабарилгын заводой түрүү стахановецуудай нэгэн болоо юм гэжэ дуулагшалби,—гэжэ Базар Михайлда хандан асууна.

—Түрүүшүүлэй нэгэн болобошье, танаа үшөөл хүсөөгүйлби. Та 9 жэлэй нормо дүүргэнхэй бэзэт. Би 8 жэлэй даалгабари дүүргэнхэйб,—гэжэ Михаил хөөрэнэ.

Илья Кожевников тэдэнэрэй хөөрэлдөөе таһа дүүрэн,—Михайл Петрович Москва ошожо ерэһэнээ хөөрыт гэнэ.

Михайл Эхэ һайхан оронойнгоо столицын «Калибр» гэжэ суута заводто орожо хараһанаа, тэндэ хүнүүдэй хайшан гэжэ хүдэлмэрилдэг тухай, тэдэнэй хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлнүүдһээ ойлгожо абаһан юумэеэ һонирхолтойгоор хөөрэбэ.

Ингэжэ, эдэнэр ажал хүдэлмэри тухайгаа үни удаан хөөрэлдэһэнэйнгөө һүүлдэ, зунай театр ошожо уласхоорондын байдал тухай һонирхолтой лекци шагнаа.

Ленинэй орденто ПВЗ-гэй солото стахановец Базар Сосорович Ринчинов эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаад, амаралтынгаа үдэрые иигэжэ аятай зохидоор үнгэргэнэ.

А. ШАДАЕВ.

КОРЕЯЫН АРАДТА КИМ ИР СЕНЭЙ ХАНДАЛГА

ПХЕНЬЯН, июниин 26. (ТАСС). **Мүнөө үглөөгүүр Корейскэ арадай демократическа республикын министрнүүдэй кабинедэй түрүүлэгшэ Ким Ир Сен арадта хандажа, радиогоор үгэ хэлэбэ:**

Эсэгэ ороноймни хүндэтэ хүнүүд! Хүндэтэ ахадүү ба эгэшэ дүүнэр, манай республикын урда хубида тэмсэжэ байгаа манай арадай армиин сэрэгшэд ба партизанууд! Би Корейскэ арадай-демократическа республикын правительствын үмэнэһөө таанарта ханданаб. Эсэгэ орондоо урбагша *Ли Сын Манай* марионеточнэ правительство июниин 25-да 38-дахи параллельһээ хойшо байһан газар дээрэ добтолго хэжэ эхилбэ. Эрэлхэг зоримгойгоор тулалдажа байһан хамгаалгын отрядууд хатуу шанга байлдаануудай сохилтонуудые бэедээ хүлеэн абаад, Ли Сын Манай марионеточнэ армиин сэрэгүүдэй добтолгые зогсообо. Корейскэ арадай-демократическа республикын правительство болбол тохёолдоһон байдалые зүбшэн хэлсэжэ үзөөд, эрид контрдобтолгодо орожо, дайсанай зэбсэгтэ хүсэнүүдые бута сохихо тэһэн захиралтые арадай армида үгэбэ. Арадай арми болбол Корейскэ арадай-демократическа республикын правительствын захиралтые дүүргэлтэ болгожо, 38-дахи параллельһээ хойшонхи газар дээрэһээ дайсаниие намнаад, Онгдин (Онджин), Енан, Кайсен, Пякчен болон хэдэ хэдэн бусад городуудые ба һуурин газарнуудые сүлөөлжэ, 10—15 километр урагшаа дабшаба.

Ли Сын Манай урбагша муухай бүлэг хадаа эсэгэ ороноо эб найрамдалай гуримаар нэгэдхэхэ гэжэ манай эхэ ороной патриотическа, демократическа хүсэнүүдэй тэмсэһэншье һаань, арадта эсэргүү өөһэд хоорондын дай үүдхэбэ. Эхэ ороноо эб найрамдалай гуримаар нэгэдхэхэ ябадалда эсэргүүсэдэг Ли Сын Манай бүлэгэйхид хадаа өөһэд хоорондын дайе үнинһөө хойшо бэлдэһэн юм. Урда Кореяын арадай үлэсэжэ байхада Ли Сын Манай марионеточнэ правительство хүндэ хүшэр налогуудые арад зондо ашажа суглуулһан бюджетнэ мүнгэнэйнгөө эхэнхи хубиие зэбсэгжэхэ ябадалда ба хёморолой дай бэлэдхэлгэдэ гаргашалжа байгаа. Ли Сын Манай реакционно бүлэгэйхид хадаа хёморолой дай үүдхэхые оролдон, энээндэ өөрынгөө тылые бэлэдхэхэ гэжэ яараһан байна. Тэрэ хадаа Урда Кореядэ реакционно полицейскэ журам тогтоогоо. Хёморолой дай бэлэдхэхэ ябадалаа зүбтүүлхын зорилгоор, Ли Сын Манай бүлэгэйхид 38-дахи параллель дээрэ сэрэгэй тулалдаануудые саг үргэлжэ үүдхэн, орон дотор һанаагаа зобонги байдал байгуулдаг ба эдэ *провокацинуудай* зэмые Корейскэ арадай-демократическа республикын засагта хаяха гэжэ оролдодог байгаа. *«Хойшоо походто»* бэлэдхэлэй ябаса дундуур тэдэ урбагшад хадаа американска империалистнуудай заабаряар корейскэ арадай зэбүүн муухай дайсад—японско милитаристнуудтай үгэ нэгэдэхэһээ эшээгүй байха юм.

Ким Ир Сен болбол Урда Кореяе экономическа тон хүндэ байдалда Ли Сын Манай арадта харша бүлэгэйхидэй оруулһан тухай саашань тогтожо хэлэнэ.

Эсэгэ ороноймни хүндэтэ хүнүүд,—гэжэ Ким Ир Сен үргэлжэлүүлнэ,—Корейскэ арадай-демократическа республикын правительство болбол хёморолой дайнай хойшолонгуудые зайсуулхын ба Эхэ ороноо шуһа адхаралгүйгөөр эб найрамдалай гуримаар нэгэдүүлхын тула бүхы патриотическа, демократическа партинуудтай болон общественнэ организацинуудтай хамта, бүхы Кореяын арадтай хамта хамаг хүсэлэлгэеэ гаргаһан байна. Үшөө 1948 оной апрельдэ *Хойто ба Урда Кореяын* партинууд болон общественнэ организацинуудай түлөөлэгшэдэй нэгэдэмэл зүблөөн хадаа ороной эб найрамдалай ёһоор нэгэдэлгые туйлахын тула нэгэдэхи һэдэлгэ хэһэн байгаа. Гэбэшье, энэ һэдэлгэ болбол Ли Сын Манай бүлэгэйхидөөр таһалдуулагдаһан юм, тэрэ бүлэгэйхид хадаа 1948 оной майда американска империалистнуудай болон тэдэнэй зэбсэгэй—ООН-дэхи корейскэ комиссиин туһаламжаар Урда Кореядэ сепаратна худал хуурмаг һунгалтануудые үнгэргэһэн, *ороной* хойто хубида зэбсэгтэ добтолго хэхэ бэлэдхэлээ шангадхаһан байна. Кореяын Единэ Демократическа эсэгэ ороной фронтдо (ЕДОФ-тэ) нэгэдэһэн 71 патриотическа парти ба общественнэ организаци болбол ороноо эб найрамдалай гуримаар нэгэдүүлхэ ба хүсэд бэеэ даанхай болгохын зорилгоор бүгэдэнийтын һунгалтануудые үнгэргэжэ, ороноо эб найрамдалай ёһоор нэгэдхэхэ тухай дурадхалые үнгэргэшэ жэлэй июньдэ оруулһан байгаа. Энэ дурадхал бүхы корейскэ арадаар халуунаар дэмжэгдэһэн байха юм. Гэбэшье, энэ дурадхалые бэелүүлгэ Ли Сын Манай урбагша бүлэгэйхидөөр мүн лэ таһалдуулагдаһан байгаа. ЕДОФ болбол ороноо эб найрамдалай ёһоор нэгэдхэхые хүсэһэн арадай һанамжые мэдүүлэн, ороноо эб найрамдалай ёһоор нэгэдүүлгые бэелүүлхэ гэһэн дурадхалтайгаар 1950 оной июниин 7-до хандаһан байна. Гэбэшье, Ли Сын Манай урбагша бүлэгэйхид хадаа эб найрамдалай ёһоор, нэгэдхэхэ тухай дурадхалые бэелүүлхэ тушаа хэмжээ-ябуулгануудта хабаадаһан бүхы хүнүүдые орондоо урбагшад гээшэ гэжэ тоолохобди гэжэ мэдүүлээд, ЕДОФ-эй энэшье дурадхалай дүүргэлтые таһалдуулһан байна.

Кореяын арадай верховно суглаанай президиум болбол эхэ ороноо нэгэдүүлхэ, бэеэ даанхай болгохо ба демократическа ёһоор хүгжөөхэ тухай корейскэ арадай хэлбэришэгүй дура зоригые хараадаа абажа, демократическа, политическэ партинуудай болон организацинуудай хүсэлые хараадаа абажа, Корейскэ арадай демократическа республикын арадай верховно суглаае Урда Кореяын национальна суглаан гэдэгтэй нэгэдүүлэн бүхы Кореяын хуулита единэ орган болгожо, гүрэнөө эб найрамдалай ёһоор нэгэдүүлхэ тухай дурадхалые июниин 19-дэ оруулһан байна. Гэбэшье корейскэ арадай интересүүдтэ харша байдаг Ли Сын Манай бүлэгэйхид хадаа эхэ ороноо эб найрамдалай ёһоор нэгэдүүлхые бүхы арадай хүлеэжэ байһан дурадхалда хёморолой дай үүсхэлээр харюулба. Ли Сын Манай бүлэгэйхид хадаа японтоной үедэ байһан ба мүнөө үедэ республикын урда хубида байгаа арадта эсэргүү реакционно журамые республикын хойто хубида ахадүүнэрэй алалсалгын дайгаар тогтоохо, Корейскэ арадай демократическа республикые үгы хэхэ ба демократическа шэнэдхэн байгуулгын хэрэгтэ манай арадай туйлаһан амжалтануудые буляажа абаха һанаатай. Лисынмановска реакци хадаа газарай реформо бэелүүлһэнэй ашаар республикын хойто хубида таряашадай түлбэригүйгөөр абаһан газарые тэдэнһээ буляажа абаад, һөөргэнь помещигүүдтэ бусаажа үгэхэ һанаатай. Энэ урбагша бүлэгэйхид хадаа республикын хойто хубидахи корейскэ арадай дайлан абаһан демократическа бүхы эрхэнүүдые ба сүлөөнүүдые үгы хэхэ һанаатай. Ли Сын Манай урбагша бүлэгэйхид болбол бүхы орониие американска империалистнуудай колони болгохо, тиин корейскэ арадые—барлагууд болгохо хүсэлэнтэй.

Хүндэтэ ахадүү ба эгэшэ дүүнэр! Манай эхэ орондо болон арадта ехэ аюул тохёолдобо. Энэ аюулые усадхахын тулада юу хэхэ хэрэгтэйб? Корейскэ арад болбол лисынмановска бүлэгэйхидтэ эсэргүүгээр ябуулагдажа байгаа энэ дайнда Корейскэ арадай демократическа республикые ба тэрэнэй конституциие хамгаалха, республикын урда талада тогтоогдоһон арадта эсэргүү фашистска марионеточнэ лисынмановска засагые үгы хэхэ, манай эхэ ороной урда талые лисынмановска бүлэгэйхидэй эзэрхэлгэһээ сүлөөлхэ, тэндэ арадай комитедүүдые — засагай бодото органуудые һэргээн бодхоохо ёһотой. Бидэнэр хадаа Корейскэ арадай-демократическа республикын туг доро эхэ оронойноо нэгэдэлгые түгэсхэхэ ба единэ бэеэ даанхай демократическа гүрэниие байгуулха ёһотойбди. Бидэнэй *оролсохо* баатай болоһон дайн хадаа эхэ ороноо нэгэдхэхын ба бэеэ даанхай байлгахын түлөө, сүлөө болон демократиин түлөө үнэнтэ зүб дайн мүн.

Саашань Ким Ир Сен болбол демократиин дайшалалтануудые зоримгойгоор хамгаалхыень арадай армиие ба хамгаалгын отрядуудые уряалба. Манай арадай *арми болбол,—гэжэ тэрэ хэлэбэ,—* арадаа болон эхэ ороноо хүндэлэлгын ёһоор хүмүүжүүлэгдэһэн байна. Тэрэ хадаа мүнөө үеын техникээр зэмсэглэгдэнхэй, арадайнгаа болон эхэ оронойнгоо интересүүдэй түлөө тэмсэнэ.

Ким Ир Сен болбол бүхы ажал хүдэлмэреэ дайнай байдалда шэлжүүлэн оруулха, дайсаниие хайра гамгүйгөөр ба түргэнөөр бута сохихын тула бүхы хүсэнүүдээ гульдхахыень республикын хойто талын арадые уряалба. Бүхы ажалаа дайнай зорилгонуудта ба дайсаниие бута сохихо ябадалда шэглүүлхэ, арадай армида бүгэдэарадай туһаламжа эмхидхэхэ, тэрэнэй шэнэ хүнүүдээр саг үргэлжэ нэмээжэ байха, фронтые бүхы шухала материалнуудаар хангажа байха, армиие буу зэбсэгээр ба һомо хэрэгсэлнүүдээр түргэн хангажа байха ба шархатаһан сэрэгшэдтэ үргэн туһаламжа эмхидхэхэ хэрэгтэй. Фронтын эрилтэнүүдые дүүрэн хангахаар арадай армиин тылые бүхэжүүлхэ хүдэлмэри эмхидхэхэ шухала.

Саашань, Ким Ир Сен болбол урда Кореяын партизанууд ба партизанкануудта хандажа, арадай армида эдэбхитэй туһаламжа үзүүлхыень, бүгэдэарадай тэмсэл үргэдхэхыень, дайсаниие үгы хэхыень, тэрэнэй коммюникаци эбдэхыень ба арадай комитедүүдые һэльбэн байгуулхыень уряалба.

Оронойнгоо урда хубиие сүлөөлхэдэнь эдэбхитэйгээр туһалхые Ким Ир Сен болбол Урда Кореяын хүдэлмэришэд таряашад, предпринимательнууд ба интеллигенциие уряалба.

Национальна оборонын арми гэдэгэй солдадууд болон офицернүүдтэ хандахадаа, Ким Ир Сен болбол өөрынгөө зэбсэгые Корейскэ арадай дайсадта—Ли Сын Манай урбагша бүлэгэйхидтэ эсэргүүгээр хандуулжа, тиигээд эсэгэ оронойнгоо единство болон эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлшэдэй зэргэдэ зохихо һуури эзэлхыень тэдэниие уряалһан байна.

Эсэгэ ороноймни хүндэтэ хүнүүд! —гэжэ Ким Ир Сен дүүргэхэ дээрээ хэлэбэ,—Ли Сын Манай марионеточнэ бүлэгэйхидэй зэбсэгтэ хүсэнүүдые, тэрэнэй полицейскэ журамые түргэнөөр бута сохихо, алдарта илалта туйлахын ба эхэ оронойнгоо нэгэдэл ба бэеэ даанхай байдал хангахын тулада Корейскэ арадай демократическа республикын правительствые тойрон улам нигтаар жагсаха гэһэн уряалтайгаар правительство бүхы корейскэ арадта хандана. Өөрынгөө эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ эрид зоримгойгоор бодоһон арад илагдашагүй юм гэжэ түүхэ харуулна гэжэ Ким Ир Сен хэлээ. Манай арадай хэрэг үнэнтэ зүб. Илалта хадаа манай арадай байха ёһотой. Эхэ ороной ба арадай түлөө үнэнтэ зүб тэмсэл илалтаар түгэс дүүрэхэ байһандань би этигэнэб. Манай Эхэ ороной нэгэдэхэ саг ерээ.

Илалтадаа этигэн, урагшаа зоримгойгоор ябаябди!

Хамаг бүхы хүсэнүүдээ манай арадай армида, фронтын туһаламжада зорюулая!

Хамаг бүхы хүсэнүүдээ дайсаниие бута сохихо ба үгы хэхэ ябадалда зорюулая! Бүгэдэарадай үнэнтэ зүб дайнда бодоһон корейскэ арад мандаха болтогой!

Корейскэ арадай-демократическа республика мандаха болтогой!

Урагшаа, илалта тээшэ!

Корейскэ арадай демократическа республикын правительствын мэдүүлгэ

ПХЕНЬЯН, июниин 27. (ТАСС). Корейскэ арадай демократическа республикын правительство июниин 27-до радиогоор иимэ мэдүүлгэ хэбэ: Ли Сын Манай бүлэгэй гэмээр үүдхэгдэжэ гараһан гражданска дайнтай дашарамдуулан, ООН-эй Аюулгүйн Совет Кореядэ бии болоһон байдалые зүбшэн хэлсэбэ.

Аюулгүйн Совет хадаа Корейскэ арадай-демократическа республикые тоонгүйгөөр ба тэрэнэй түлөөлэгшэдэй хабаадалгагүйгөөр корейскэ асуудалые зүбшэн хэлсэһэн ба шиидхэбэри гаргаһан байна. Соведэй заседани дээрэ СССР-эй түлөөлэгшэ байгаагүй ба Хитадай түлөөлэгшэ оруулагдаагүй. Тиимэһээ Корейскэ арадай-демократическа республикын правительство тус асуудалые зүбшэн хэлсэлгые ба Аюулгүйн Соведэй абаһан шиидхэбэриие хуулита бэшэ дээрэ тоолоно гэжэ мэдүүлнэ.

Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай армиин командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, июниин 27. (ТАСС.) Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай армиин командованиин мэдээсэһэнэй ёһоор, Арадай армиин сэрэгүүд ба республикын харуулай отрядууд июниин 25-най 15 час хүрэтэр Урда Кореяын территори руу 10—15 километр гүнзэгыгөөр дабшаһан байна. Июниин 26-най үглөөгүүр хүрэтэр зарим частьнууд 38 параллельһээ урагшаа 20—25 километр дабшаба.

Эдэ байлдаануудта Арадай армиин сэрэгүүд ба республикын харуулай отрядууд Урда Енбек уездые Кайсен, Дэянган городуудтайгаар сүлөөлһэн ба тэдэ городуудай дэргэдэхи Огдин (Онджин), Каннен, Риханг ба Сурентхан районуудые сүлөөлһэн байна.

Онгдин хахад арал дээрэ манай сэрэгүүд болбол сохигдоһон дайсанай группировкын үлэгдэлнүүдэй усадхалгые дүүргээд, капитуляциие хүлеэн абажа байна. Манай сэрэгүүдэй бусад частьнууд Дондучениие сүлөөлөөд, Ыденпу райондо дабшалтаяа үргэлжэлүүлжэ байна.

Канвен провинциин урда талын райондо манай сэрэгүүд Пхенган Пхончен ба Чумундин городуудые сүлөөлбэ. Манай частьнууд Чунчендэ нэгэ километр зайтайгаар дүтэлжэ ошоод, дайсанай чунченскэ группировкые бүһэлэн абажа, тэрэниие усадхажа ба капитуляцилхыень баалажа байна.

Республикын уһан-сэрэгэй хүсэнүүд Хойто Кореяын территориальна уһануудта нэбтэрэн ороһон дайсанай нэгэ кораблиие шэнгээбэ.

Мүнөө Арадай армиин сэрэгүүд ба республикын харуулай отрядууд болбол шангаар эсэргүүсэһэн дайсаниие усадхаха талаар шэрүүн байлдаануудые ябуулжа, урагшаа түргөөр дабшажа байна. Полицейскэ хархис ёһо журамһаа хүн зониие сүлөөлһэн Арадай армиин сэрэгүүдые ба харуулай отрядуудые амаршалан, хүн зоной митингнүүд сүлөөлэгдэһэн городууд ба тосхонуудта хаа хаанагүй боложо байна. Реакцяар тараагдаһан арадай саг зуурын комитедүүд һэргээн бодхоогдоно.

Кореядэхи байдал тухай Макартурай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, июниин 27. (ТАСС). Токиоһоо Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Макартур Кореядэхи дайнай байдал тухай шэнэ мэдүүлгэ толилбо, тэрээн соогоо, «Урда Кореяын сэрэгүүдэй байдал Сеулай райондо муудаба» гэжэ заагдана. «Ыденпу-Пончон коридорой хажуугаар июниин 27-ной 5 часта урда корейскэ хүсэнүүдэй хэһэн контратака горьтой байгаагүй. Мүнөө хойто корейскэ сэрэгүүдэй хиналта доро Онджин хахад арал бүрин ороод байна. Хойто корейскэ сэрэгүүд Кан районие хүндэлэн гараад, Кимпо аэродромдо дүтэлэн ерээд байна. Чумунжин-Каннын райондо хойто корейскэ дивизи Урда Кореяын зүүн эрьеын дэргэдэ ябана гэжэ мэдээсэгдэнэ. Хойто Кореяын 3-һаа 4 мянга хүрэтэр тоотой сэрэгүүд Каннынай урда тээхи хүүргын үмэнэ хэгдэһэн бэхижэлтые эзэлбэ».

Урда Кореяын хүн зон Арадай армиин сэрэгүүдые амаршална

ПХЕНЬЯН, июниин 27. (ТАСС). Урда Кореяын сүлөөлэгдэһэн районуудай хүн зон хадаа Арадай армиин дабшажа байгаа частьнуудые халуунаар амаршална. Ли Сын Манай дээрэмдэлгын армиин бүдүүлиг бузар ябуулгануудай үедэ иишэ тиишээ зугадажа тараһан хүн зоннинь Арадай армиин частьнуудай ерэхэдэ, түрэһэн нютаггаа бусан ерэжэ байна.

Июниин 25 ба 26-да сүлөөлэгдэһэн Енан, Пякочен, Кайсен, Пхончен, Дондучен городуудта ба Хванхэ, Кенги болон Канвон провинцинуудай бусад олон городууд ба тосхонуудта сүлөөгөө олоһон хүн зоной ехэ митингнүүд болобо. Кайсендэ илангаяа ехэ митинг болоо. Тэндэ хүн зоннинь Ким Ир Сенэй портредүүдые ба арадай армиие амаршалһан плакадуудые барижа улицануудта гараба.

Митингнүүдтэ хабаадагшад хадаа Ли Сын Манай бүлэгэй террористическэ ёһо журамһаа сүлөөлһэн Арадай армида ба Корейскэ арадай хүтэлбэрилэгшэдтэ халуун баяр баясхалангаа мэдүүлбэ. Сүлөөлэгдэһэн бүхы районуудта нютагай марионеточнэ засагууд усадхагдажа, арадай саг зуурын комитедүүд һэргээн бодхоогдожо байна.

Трумэнай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, июниин 27. (ТАСС). Президент Трумэн «Урда Корея ба Формозые хамгаалхыень» Номгон океан дээрэхи американска 7-дохи флодто мэнэ һаяхан захиралта үгэбэ гэжэ нью-йоркско радио мүнөөдэр дамжуулба.

Аюулгүйн Соведэй гэшүүдэй июниин 25-най заседани дээрэ американска түлөөлэгшын хэлэһэн үгые дабтаһан президентын мэдүүлгэ соо, «урда корейскэ засагархидай сэрэгүүдые халхалха ба дэмжэхэ ябадалые хангаха захиралтые Холбоото Штадуудай авиационно ба уһан-сэрэгэй хүсэнүүдтэ үгөөб» гэжэ хэлэгдэнэ.

«Формозодо добтолгые уридшалан болюулха захиралта 7-дохи флодто үгтөө» гэжэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ. Формозын ерээдүйн статус тухай асуудал хойшолуулагдаха ёһотой гэжэ мэдүүлгэ соо дурсагдана.

Тэрээнһээ гадна, Филиппинскэ правительствода, тэрэшэлэн Индо-Хитадтахи Францийн сэрэгүүдтэ сэрэгэй туһаламжые түргөөр [illegible] хэ захиралта үгтөө гэжэ Т[illegible] мэдүүлгэ соо заагдана.

Харюусалгатай редактор
Д. Д. ЛУБСАНОВ.

ГҮРЭНЭЙ 1948 ОНОЙ 2% УРЬҺАЛАМЖА

1950 оной июниин 18-да Петрозаводск городто болоһон шүүбэринүүдэй 5-дахи тиражай

ТУСХАЙ ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы 72 разрядуудта серинүүд ба облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд тудаһ гэбэл:

серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)
000060	1—50	400	007895	1—50	400	013994	29*)	5.000	023449	1—50	400	033482	1—50	400	040754	40*)	5.000
000100	32*)	10.000	007956	1—50	400	014080	1—50	400	[illegible]3625	1—50	400	033487	1—50	400	040923	21*)	5.000
000147	1—50	400	007963	1—50	400	014205	1—50	400	024005	1—50	400	033568	27*)	5.000	041307	49*)	25.000
000451	1—50	400	008001	10*)	5.000	015128	1—50	1.000	024033	1—50	400	033994	10*)	25.000	041435	1—50	400
000487	45*)	10.000	008104	1—50	400	015382	1—50	400	024646	08*)	10.000	034215	37*)	5.000	041495	1—50	400
000992	1—50	400	008142	43*)	5.000	015464	1—50	400	024676	1—50	400	034289	1—50	400	041721	1—50	1.000
001128	36*)	10.000	008467	1—50	400	015856	1—50	400	024881	10*)	10.000	034330	1—50	400	041745	1—50	400
001159	47*)	5.000	008543	1—50	400	016111	1—50	400	025526	1—50	400	034483	12*)	25.000	042551	1—50	400
001258	1—50	400	008544	1—50	400	016165	1—50	400	025741	1—50	400	034770	16*)	10.000	043037	1—50	400
001319	10*)	5.000	008852	1—50	400	016359	40*)	5.000	026101	1—50	400	034955	1—50	400	043222	1—50	1.000
002192	1—50	400	008865	1—50	400	016435	1—50	400	026221	1—50	400	035243	1—50	400	043479	31*)	5.000
002201	1—50	400	008939	1—50	400	016549	15*)	5.000	026247	1—50	400	035259	1—50	400	043649	1—50	400
002270	1—50	400	009140	1—50	400	016614	1—50	400	026682	14*)	10.000	035851	1—50	400	043862	1—50	400
002301	25*)	5.000	009409	1—50	400	016913	36*)	5.000	026964	1—50	400	035878	26*)	5.000	044211	50*)	50.000
002630	45*)	25.000	009479	04*)	5.000	016934	1—50	400	027010	1—50	400	035885	1—50	400	044385	50*)	10.000
002745	29*)	10.000	009632	12*)	10.000	017036	1—50	400	027074	43*)	5.000	036226	1—50	400	044443	1—50	400
002844	1—50	400	009692	23*)	10.000	017190	30*)	5.000	027212	1—50	400	036506	1—50	400	044929	1—50	400
002916	05*)	5.000	009696	1—50	400	017750	1—50	400	027443	35*)	10.000	036549	17*)	5.000	044985	1—50	400
002949	40*)	25.000	009738	36*)	5.000	017905	1—50	400	027951	24*)	5.000	036851	1—50	400	045122	1—50	400
003077	1—50	400	009740	1—50	400	018048	1—50	400	028029	1—50	400	036890	1—50	400	045285	1—50	400
003719	22*)	5.000	009976	35*)	50.000	018289	1—50	400	028369	1—50	400	036959	1—50	1.000	045574	14*)	25.000
003730	03*)	10.000	010172	1—50	400	018391	1—50	400	028720	33*)	10.000	037073	08*)	5.000	045687	1—50	400
003750	1—50	400	010484	1—50	400	018509	1—50	400	028917	1—50	400	037123	1—50	400	045689	1—50	400
003933	1—50	400	010682	1—50	400	019070	1—50	400	028957	1—50	400	037215	1—50	400	046564	45*)	10.000
004016	1—50	400	010793	1—50	400	019096	1—50	1.000	028985	1—50	400	037341	1—50	400	046634	1—50	400
004184	1—50	400	010830	17*)	25.000	019644	1—50	400	029140	1—50	400	037596	1—50	400	046729	19*)	5.000
004255	1—50	400	011464	1—50	1.000	019725	19*)	5.000	029184	28*)	10.000	037637	25*)	5.000	046920	1—50	400
004610	15*)	10.000	011664	27*)	5.000	019739	22*)	10.000	029338	1—50	400	037845	1—50	400	046965	1—50	400
004759	41*)	5.000	011692	10*)	5.000	019958	1—50	400	029837	17*)	5.000	037902	39*)	5.000	046996	27*)	5.000
005409	06*)	10.000	011720	1—50	400	019996	1—50	400	030077	08*)	10.000	037903	1—50	400	047156	1—50	400
005583	1—50	400	011856	41*)	10.000	020197	1—50	400	030319	09*)	5.000	038418	1—50	1.000	047218	1—50	400
005590	1—50	400	012437	16*)	25.000	020385	26*)	5.000	030426	16*)	5.000	038632	1—50	400	047453	1—50	400
006312	1—50	400	012484	1—50	400	020389	1—50	400	030472	1—50	400	038942	08*)	25.000	047644	1—50	400
006327	04*)	5.000	012549	1—50	400	020772	1—50	400	031492	21*)	10.000	039091	1—50	400	047682	1—50	400
006492	1—50	400	012562	1—50	400	021302	1—50	400	031499	1—50	400	039183	1—50	400	047728	1—50	400
006519	1—50	400	012760	1—50	400	021596	18*)	5.000	031570	23*)	10.000	039257	1—50	400	048644	1—50	1.000
007025	24*)	5.000	012878	1—50	400	021852	1—50	400	031618	1—50	400	039536	1—50	400	048840	1—50	400
007112	50*)	10.000	013229	1—50	400	022325	1—50	400	031852	20*)	5.000	039626	45*)	5.000	048919	16*)	10.000
007186	1—50	400	013373	06*)	5.000	022349	1—50	400	032186	05*)	5.000	039794	49*)	5.000	049244	45*)	5.000
007208	1—50	400	013542	13*)	25.000	022660	1—50	400	032662	1—50	400	040212	1—50	400	049512	48*)	5.000
007308	39*)	5.000	013556	44*)	5.000	022747	1—50	400	032751	1—50	400	040296	1—50	400	049917	1—50	400
007825	1—50	400	013583	1—50	400	023095	1—50	400	032891	45*)	5.000	040502	1—50	400			
007875	1—50	1.000	013653	1—50	400	023221	1—50	1.000	032997	25*)	5.000						

*) Энэ серии облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүриин 400 түхэригэй шүүбэринүүд тудаба.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин түрүүлэгшэ—Карело-Финскэ ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Я. С. КРЮЧКОВ
Комиссиин харюусалгатай секретарь М. А. СМИРНОВА

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). **ТЕЛЕФОНУУД:** отв. редактора—23; АТС—1.80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3.23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4.52; пропаганды и агитации—7.85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов—3.22; писем трудящихся и информации—6.84 (2 зв.); об'явлений 2,64 (2 зв.); Для международных переговоров—16.

Н—02331. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.